

Skanderborg Kommune

Ny daginstitution som OPP

Bilag 1 – Funktionsbaserede krav

December 2010



Indholdsfortegnelse

1.	Baggrund og forudsætninger.	1
2.	Lokaliteten og omgivelser.	5
2.1	Ledninger i jord	5
3.	Overordnet målsætning for den nye daginstitution	6
3.1	Hverdagen i en børnehave- og vuggestueafdeling.	7
3.2	Livet i dagplejeafdelingen.	8
3.2.1	Legestuen.	8
3.2.2	Gæstehuset.	9
3.3	Specialafdelingen	9
4.	Arkitektur	11
	Daginstitutionens fysiske rammer	13
4.1	Funktionsbeskrivelser	13
4.1.1	Vinkeområder.	13
4.1.2	Farver	13
4.1.3	Pusleborde.	13
4.1.4	Loftsbeslag.	13
4.2	Børnehaveafdelinger	14
4.2.1	Indgang	14
4.2.2	Grupperum	15
4.2.3	Rum til ophold.	15
4.2.4	Garderober	16
4.2.5	Pædagogisk køkken	16
4.2.6	Fly in	17
4.2.7	Børnetoiletter	17
4.2.8	Personalettoiletter	18
4.2.9	Depot	18
4.2.10	Overgangsrum	18
4.3	Vuggestueafdeling	19
4.3.1	Indgang	19
4.3.2	Grupperum	20
4.3.3	Rum til ophold.	20
-	20	
4.3.4	Garderober	20
4.3.5	Pædagogisk køkken	21
4.3.6	Fly in	21
4.3.7	Børnetoiletter	22
4.3.8	Personalettoiletter	22
4.3.9	Depot	22
4.3.10	Overgangsrum	23
4.3.11	Krybberum	23
4.4	Dagplejeafdelingen	24

4.4.1	Indgang	24
4.4.2	Legestue (grupperum)	24
4.4.3	Gæstehus (grupperum)	25
4.4.4	Rum til ophold.	25
4.4.5	Garderober	25
4.4.6	Pædagogisk køkken	26
4.4.7	Depot	26
4.4.8	Børnetoiletter	26
4.4.9	Kontor og personalerum	27
4.4.10	Personalettoiletter	27
4.4.11	Krybberum	28
-	28	
4.4.12	Overgangsrum	28
4.5	Specialafdelingen	29
4.5.1	Indgang	29
4.5.2	Grupperum	30
4.5.3	Rum til ophold.	30
4.5.4	Motorik/musikterapium med depot.	30
4.5.5	Garderober	30
4.5.6	Indlæringsrum med fælles bibliotek	31
4.5.7	Pædagogisk køkken	31
4.5.8	Fly in	32
4.5.9	Børnetoiletter	32
4.5.10	Personalettoiletter	33
4.5.11	Depot	33
4.5.12	Overgangsrum	33
4.5.13	Krybberum	33
4.6	Fællesfaciliteter	35
4.6.1	Hovedindgang	35
4.6.2	Alrum	35
4.6.3	Produktionskøkken med depot	35
4.6.4	Vaskeri	36
4.6.5	Rengøringsrum	36
4.6.6	Depot og lager	37
4.6.7	Teaterrum	37
4.6.8	Motorikrum	37
4.6.9	Musikrum	38
4.6.10	Værksted I	38
4.6.11	Værksted II	38
4.7	Personalefaciliteter	40
4.7.1	Kontor I	40
4.7.2	Kontor II	40
4.7.3	Printer og depotrum	40
4.7.4	Mødelokaler	40
4.7.5	Personalerum	41
4.7.6	Omklædning, toiletter og bad	41
4.8	Skure	43
4.8.1	Cykelskur	43
4.8.2	Forældreskur.	43
4.8.3	Affaldsskur	43

4.8.4	Hytter på legepladsen	43
4.8.5	Skure til opbevaring	43
5.	Udearealer	44
5.1	Udearealer	44
5.1.1	Terræn og overskudsjord.	44
5.1.2	Hegn	44
5.1.3	Beplantning	44
5.1.4	Belægninger	44
5.1.5	Parkeringspladser.	45
5.2	Legepladsen	45
5.2.1	Struktur for indretningen.	45
5.2.2	"Afdelingslegeområder"	45
5.2.3	Natur	46
5.2.3.1	Vand og sand	46
5.2.3.2	Bålhytte	46
5.2.3.3	Krat og træer	46
5.2.3.4	Graveområde	46
5.2.4	Leg	46
5.2.4.1	Legehuse, - skibe, mv.	46
5.2.4.2	Gynger, balance og mototik.	46
5.2.4.3	Mooncar og trafikbane.	46
5.2.4.4	Klatre	46
5.2.4.5	Udendørs teater	47
5.2.4.6	Sandkasser	47
5.2.4.7	Udeværksteder	47
5.2.4.8	Boldbane.	47
5.2.5	Sanse	47
5.2.5.1	Dufte og farver	47
5.2.5.2	Dyrkning af afgrøder "fra jord til bord"	47
6.	Byggetekniske forhold	48
6.1	Materialevalg	48
6.2	Farvevalg	48
6.3	Gulve	48
6.4	Vægge	48
6.5	Vinduer	49
6.6	Døre	49
6.7	Lofter	49
6.8	Konstruktioner	49
7.	Miljø	50
8.	Energiramme	51
8.1	Energiforbrug efter BR10 med super lavt varmekonsum:	51
8.2	Alternativ energi	51
8.3	Særlige energitiltag	52
8.3.1	Forbrugsmålere	52
8.3.2	Brugsvandsopvarmning	53

8.3.3	Belysning	53
8.3.4	El-forbrugende apparater i køkken	53
9.	Indeklima	54
9.1	Ventilation	54
9.1.1	Atmosfærisk indeklima	55
9.1.2	Termisk indeklima	55
9.1.3	Styring af ventilation	56
9.2	Lys	56
9.2.1	Dagslys	56
9.2.2	Belysning	57
9.3	Elforsyning	60
9.4	Varmeforsyning	60
9.5	Vandforsyning	60
9.6	Telefon	60
9.7	Internet/bredbånd	60
9.8	TV/Radio	60
10.	El-installationer	61
10.1	Generelt	61
10.2	El-forsyning	61
10.3	Føringsveje	62
10.4	El-tavler	62
10.5	Elinstallationer	62
10.6	Stikkontaktinstallationer	63
10.7	Installationer ved kontorarbejdspladser	63
10.8	Kraftinstallationer	63
10.9	Hårde Hvidevarer og køkkenudstyr	64
10.10	Belysningsanlæg	64
10.11	Sikkerhedsinstallationer	66
10.12	Svagstrømsinstallationer	66
10.12.1	IT- kabling (telefon/EDB)	66
10.12.2	Infoskærme	67
10.12.3	Antenneanlæg	67
10.12.4	Automatisk Indbruds Alarm (AIA) / Adgangskontrol (ADK)	68
10.13	Standby-forbrug	68
10.14	Scenelys	68
10.15	Mærkning	68
11.	VVS-intallationer	69
11.1	Generelt	69
11.2	Afløbsinstallationer	69
11.3	Brugsvandsinstallationer	69
11.4	Sanitet	70
11.5	Varminstallationer	70
11.6	Køleanlæg	71
11.7	Ventilation	71
11.8	CTS-anlæg	71
12.	Trafikforhold	73

13.	Rammerne for løsning af drift og vedligeholdsopgaver	74
13.1	Skanderborg Kommunes overordnede målsætninger for driften	74
13.2	Løbende udvikling af styrings- og dialoggrundlag samt samarbejde	75
13.3	Drifts- og vedligeholdelsessystemer	76
13.4	Overdragelse efter endt driftsperiode	76
14.	Krav til vedligeholdsopgaver	78
14.1	Indvendigt bygningsvedligehold, inklusive bygningsinstallationer	78
14.1.1	Kort beskrivelse af opgaven	78
14.1.2	Målsætninger	78
14.1.3	Kvalitets- og servicekrav	79
14.2	Udvendig bygningsvedligehold	80
14.2.1	Kort beskrivelse af opgaven	80
14.2.2	Målsætninger for udvendig bygningsvedligehold	80
14.2.3	Kvalitets- og servicekrav	80
14.3	Vedligehold af udenomsarealer	81
14.3.1	Kort beskrivelse af opgaven	81
14.3.2	Målsætninger for vedligehold af udenomsarealer	81
14.3.3	Kvalitets- og servicekrav	82
15.	Krav til forsyning	83
15.1	Forsyning med el og varme	83
15.1.1	Kort beskrivelse af opgaven	83
15.1.2	Målsætninger for opgavens løsning	83
15.1.3	Kvalitets- og servicekrav til el- og varmeforsyning	83
15.2	Forsyning med vand samt bortskaffelse af spildevand	83
15.2.1	Kort beskrivelse af opgaven	83
15.3	Målsætninger for opgavens løsning	84
15.4	Kvalitets- og servicekrav	84
16.	Kommunal brugsret	85

APPENDIX:

1. Rumprogram
2. Rumatriks for børnehave og vuggestue samt dagpleje.
3. Ledninger i jord.
4. Beskrivelse, - Sofie, Sofie lillebror og Sofies storebror i institutionen.
5. Legepladsinspiration.

1. Baggrund og forudsætninger.

Nærværende beskrivelse er et Appendix til OPP-kontrakten og omhandler funktions- og ydelseskrav til byggeriet samt udearealer. Denne funktions- og ydelsesbeskrivelse er udtryk for Skanderborg Kommunes forventninger og krav til daginstitutionens rummelighed, lokalefordeling og struktur.

Det er generelt søgt at definere alle krav som funktionskrav. Herved ønsker man at gøre det muligt at samtænke godt design og udførelse med hensigtsmæssigt materialevalg, som også er driftsøkonomisk tilfredsstillende.

Som grundlag for funktionsbeskrivelsen er det forsøgt at formulere de overordnede krav til byggeriet, bl.a. opstilling af krav og ønsker til rumtyper, rumstørrelser, funktionalitet og pædagogisk indhold.

For enkelte lokaler er det valgt at blive mere specifik i oplæg til indretningen af rummet for at anskueliggøre de pædagogiske og faglige behov. Dette betyder ikke, at indretningsforslagene skal opfattes som endelige, idet man er åben for løsningsforslag, som måtte tilbyde en bedre måde at løse de formulerede behov på.

Helt overordnet skal denne beskrivelse læses som "intentioner og ønsker til byggeriet" som er velovervejede, og hvis opfyldelse derfor vil blive vægtet højt. Det er søgt at være så præcis i funktionskravene, at Skanderborg Kommunes krav til pædagogisk og strukturel funktionalitet opfyldes, samtidig med at der stadig er rum til arkitektonisk kreativitet ved udformningen. Visse dele af beskrivelsen har dog karakter af egentlige krav. Hvor der er tale om "intentioner og ønsker" er dette i teksten formuleret som "kan / bør / ønskes", mens der for "ønsker der vægtes særligt højt" er brugt formuleringen "skal". For udtryk formuleret med "skal" vil derfor i bedømmelsen derfor vægte særlig højt. Hvor der er tale om egentlige krav, er det i teksten formuleret som "et krav".

Overordnet er løst inventar ikke en del af OPP-selskabets leverance i modsætning til fast inventar. Der forekommer dog flere undtagelser hertil i det følgende, hvor der er gjort tydelig opmærksom herpå i hvert enkelt tilfælde. Det betyder, at inventar anført som "fast inventar" eller bare "fast" er henhørende under OPP-selskabets ydelse. Ved tilbudsgivningen specificeres valg af fast inventar af OPP-selskabet.

I ydelserne for alle rum skal naturligt inventar, udstyr og indretning der er almindelige for daginstitutionen være medtaget, eksempelvis børnesikre håndtag ved udgange.

For alt teknisk udstyr medleveret af Skanderborg Kommune gælder, at OPP selskabet skal sørge for installation heraf, - under forudsætning af at udstyret er velfungerende og lovligt kan installeres. Udstyret forbliver Skander-

borg Kommunes ejendom, hvilket indebærer at kommunen også har ansvaret for vedligeholdelsen heraf.

Dagsinstitutionen bliver Danmarks største med 250 børn. Intentionen er at skabe gode udviklingsmæssige rammer for børn og voksne, og sikre mulighed for specialisering af personalet.

Dagsinstitutionens størrelse giver mulighed for at udvikle organisationen, hvilket ønskes medvirke til en god drift.

For disponering af dagsinstitutionen er der udarbejdet funktionsdiagram, som viser opbygningen af afdelinger og de indbyrdes sammenhænge. Diagrammet er udarbejdet i processen med udformningen af dagsinstitutionen.

Som opdelingen viser er fire forskellige afdelinger (ialt fem afdelinger), et fællesområde og et område med personalefaciliteter. Som udgangspunkt vil afdelingerne være forskellige, men af hensyn til fleksibiliteten for den fremtidige anvendelse vil det være en fordel at afdelingerne i grundplan bliver så ens som muligt. Afdelingerne skal, som det også fremgår i figuren herunder, alle have et tilhørsforhold til fællesfaciliteterne. Der ønskes ikke at afdelinger udformes så færdslen fra afdelingen til fællesfaciliteterne foregår gennem andre afdelinger så dette er et forstyrrende element. Færdslen fra afdelingen til fællesfaciliteter skal derfor foregå i opvarmede rum der er til dette formål, som f.eks. alrum, fællesrum og gangarealer.



Grundlæggende skal daginstitutionen fungere på en optimal måde for ca. 250 børn og være arbejdsplads for 50 medarbejdere.

Dagsinstitutionen skal indeholde rum, legeplads og faciliteter til

- To afdelinger med børnehavefunktion, i alt otte grupper med hver 20-22 børn.
- En afdeling med vuggestuefunktion, i alt to grupper med hver 12-13 børn.
- En afdeling med dagplejefunktion, i alt to grupper med samlet ca. 52 børn.
- En afdeling med specialfunktion, i alt to grupper med hver 6 børn.
- Fælles faciliteter med bl.a. produktionskøkken.
- Faciliteter for 50 medarbejdere og ledelse.

Det skal tilstræbes at skabe så stor fleksibilitet i anvendelse mellem afdelingerne, herunder at grupperum kan anvendes til både vuggestue-, børnehave- og dagplejebørn.

Der er udarbejdet en overordnet rumbeskrivelse i afsnit 5 med angivelser af daginstitutionens ønskede overordnede struktur, rummenes indbyrdes relationer og overordnede funktionskrav og størrelse. Sekundære rum som service- og teknikrum, gangarealer, alrum og sammenhængsrum er ikke medtaget, og skal indpasses i forhold til udformningen af den samlede institution.

Der er udarbejdet et rumprogram (Appendix 1), som angiver Skanderborg Kommunes forventninger til størrelse for de enkelte rum samt daginstitutionens samlede størrelse. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem tekst og rumprogram, vil det være rumprogrammets arealangivelser som vil være gældende.

Skanderborg har et ultimativt og ufravigelig krav til at dagsinstitutionen arealmæssigt ikke overstiger et bruttoareal på 2500 kvm incl. teknikrum. Medmindre dette placeres i bygningsnødvolumen og der i øvrigt ikke kan indgå i den normale anvendelse og ikke vil indgå i bruttorammen (dette kan eksempelvis gælde for loftrum). Hertil kommer uopvarmede rum, som uopvarmede krybberum og overgangsrum samt skure.

Det maksimale bruttoareal er rammen for at sikre de synergier som denne institution skal have. Hvor der kan drages nytte og fordel af at samle flere institutioner under samme tag.

Skanderborg har derudover et ønske om at daginstitutionens sammenhængsrum i mindst mulig udstrækning etableres som gangarealer og i størst mulig udstrækning som alrum eller i sammenhæng med andre rum f.eks. pædagogiske køkkener.

Rummenes og områdernes indbyrdes relation er vist på et diagram over rumrelationer for dels typisk børnehave-/vuggestueafdeling og dagplejeafdelingen (Appendix 2), der anviser fysisk nærhed og tilgængelighed mellem rum/områder.

Rumprogrammet er vejledende og skal betragtes som sådan, idet der ved relationer rummene imellem opstår en synergi der gør at rummenes størrelse kan reduceres eller synergier afdelingerne imellem, gør at rum kan udgå. Dette kan f.eks. være ved kort afstand mellem to afdelinger, kan der udgå nogle personale faciliteter. Til fortolkning af arealstørrelserne kan også anvendes afsnit 4.1 sammen med en vurdering af den funktionalitet og betydning som de enkelte rum har. Som eksempel herpå kan arealfordelingen mellem grupperum og fællesarealer ændres afhængig af fleksibiliteten og af mulighederne for at åbne op mellem lokalerne.

2. Lokalteten og omgivelser.

2.1 Ledninger i jord

Ledningsanlæg fremgår af vedlagte Appendix 3.

Derudover er det tilbudsgiverens pligt at sikre sig alle oplysninger om ledningsanlæg.

3. Overordnet målsætning for den nye daginstitution

Tankerne og grundlaget for institutionen er blevet drøftet og bearbejdet gennem workshops med deltagelse af politikere, fagforvaltning, ledere fra de nuværende institutioner, pædagoger og forældre. Resultatet af dette forløb kan gives til udtryk i følgende målsætning, nøgleord og udsagn.

I nedenstående afsnit er yderligere beskrevet hverdagen og funktionen i de enkelte afdelinger.

Målsætning

- Fleksibelt i indretning og anvendelse, herunder mulighed for at ændre mellem vuggestue og børnehavestuer.
- Rummelighed og robusthed i forhold til pædagogiske trends.
- Fælles personalefaciliteter.
- Godt indeklima og god akustiske forhold samt fremtidssikring i forhold til klima og CO2

Nøgleord, som vil være tydelige og fremherskende ved at se og opleve den nye institution.

- Spændende og overraskende rum og indretning (med "kroge" og "hjørner" til ophold).
- Tryghed, trivsel og udvikling.
- Høre til, - være en del af.
- Inde- og udeliv, - en sammenhæng.
- Det små i det store.

Funktioner som skal være mulige i den nye institutions hverdag

- Skoleparathedsgupper fungerer på tværs af stuer.
- Slusegrupper fungerer på tværs af vuggestuer og dagpleje.
- Børn med særlige behov fungerer i børnehavestuer.
- Fælles morgen for tidligt afleverede børn.
- God og synlig "vinke og afsked" placering/udformning.

3.1 Hverdagen i en børnehave- og vuggestueafdeling.

En typisk hverdag er i nedenstående oversigt beskrevet. Som inspiration er der i Appendix 5.1 og 5.2 vedlagt en beskrivelse af et barns oplevelser på en normal dag. Oplevelserne er beskrevet som "Sofies børnehavedag", "Sofies lillebrors vuggestuedag" og "Sofies storebrors specialbørnehavedag".

".

6.00	Køkkenpersonalet møder og bager morgenbrød og gør vognene med morgenmad parat. Morgenmaden køres ud på afdelingerne. Det brugte service hentes igen.
6.30	Afdelingerne åbner. Børnene møder ind i egne afdelinger. Specialbørnene møder i eget grupperum.
6.30 – 7.30	Morgenmad og leg.
7.30	Leg på egne grupper og ude. Vuggestuen leg/sovebørn puttes.
9.00	Vuggestuen spiser formiddags mad. Gnavemåltid i børnehaveafdelingerne. Køkkenet kører maden ud til afdelingerne.
9.30	Aktiviteter ud af huset, på grupperne, på tværs af afdelingens grupper eller på tværs af huset ex. i aktivitetsrummene, hvor det vil være muligt at flere pædagoger arbejder sammen.
11.00	Samling i børnehaveafdelingen. Frokost i grupperummene. Køkkenet kører maden ud til grupperne og henter det brugte service.
11.30-13.00	Vuggestuebørn skiftes og puttes.

	Børnehavegrupperne:
12.15	Legeplads aktiviteter. En af de ansatte har speciel fokus på udeliv og bevægelse, og denne medarbejder har ansvaret for at igangsætte aktiviteter på legepladsen. En voksen fra hver børnegruppe går ud sammen med de første børn. Efterhånden som der kommer flere voksne ud, sættes flere aktiviteter i gang. Børn som har behov for middagssøvn sover. De børn og voksne, som har været ude om formiddagen har mulighed for inde - aktiviteter eller aktiviteter i aktivitetsrummene. Personalet afvikler pauser i det fælles personale rum. Der afholdes gruppemøder.
13.30-15.00	Eftermiddagsmåltid i vuggestuegrupperne. Alle vuggestuebørn skiftes.
14.00	Eftermiddagsmåltid på børnehavegrupperne. Køkkenet kører mad ud til afdelingerne.
14.30	Leg på grupperne ude, inde og i aktivitetsrummene.
16.00	Sammenlægning af grupperne på afdelingerne. Specialgruppen bliver på egen gruppe.
16.30/16.00	Specialgruppen lukker.
17.00 / 16.00	Institutionen lukker.

3.2 Livet i dagplejeafdelingen.

Livet i dagplejeafdelingen består af dels legestuen og dels gæstehuset.

3.2.1 Legestuen.

Legestuen vil på skift blive brugt af de 8 legestuegrupper i Hørningområdet og derudover vil der være mulighed for, at der afvikles temalegestuer på tværs af grupper ud fra læreplanstemaerne. Legestue for børn med særlige behov giver mulighed for, at dagplejere med sårbare børn kan mødes med

fagpersoner som børnefysioterapeut, talepædagog, sundhedsplejerske, tosprogskonsulent m.fl.

Der vil hver dag komme 6 - 8 nye dagplejere og 24 - 32 nye forældre og børn. En typisk legestuedag ser ud som følger:

- 6.30 - 7.15 Dagplejerne møder i legestuen.
- 6.30 - 9.00 24 – 32 børn afleveres af deres forældre.
- 6.30 - 9.00 Børnene tilbydes morgenmad, formiddagsmad, for middagslur.
- 9.00 -11.00 Diverse aktiviteter.
- 11.00 -12.00 Frokost.
- 12.00 -12.30 Børnene skiftes og lægges til at sove.
- 12.30 -14.00 Faglig sparring.
- 14.00 -15.00 Børnene vågner og tilbydes eftermiddagsmad.
- 15.00- 17.00 24 - 32 børn afhentes af forældre.
- 16.00- 17.00 Dagplejerne går hjem efterhånden som de har fri.

3.2.2 Gæstehuset.

Gæstehuset til 20 børn vil have 5 fuldtidsansatte dagplejere.

Gæstehuset skal kunne modtage 20 børn fra dagplejere, der er fraværende.

Dvs. det kan være skiftende børn hver dag, men der kan f.eks. også være 4 børn fra den samme dagplejer, som er i gæstehuset i en længere periode.

Børn der er i gæstepleje, er små børn, som er væk fra deres faste voksne, de kendte rammer og muligvis også deres kendte børnegruppe.

Gæstehuset ønskes adskilles fra legestuen, men må gerne placeres ved siden af legestuen, så dagplejere og forældre har mulighed for at besøge gæstehuset inden børnene skal i gæstepleje.

Den daglige rytme i gæstehuset vil være nogenlunde som rytmen i legestuen.

3.3 Specialafdelingen

6.30 – 7.30	Morgenmad
7.30 – 9.00	Leg og arbejdsborder
8.30 – 9.30	Samling og formiddagsmad
9.30 – 11.30	Gymnastik, musik, individuel træning, ture, leg, computer til

	indlæring, forskellige værks- tedsaktiviteter, madlav- ning/bagning osv.
11.30 – 12.30	Frokost
12.30 – 14.00	Legeplads og middagssøvn
14.00 – 14.30	Eftermiddagsfrugt
14.30 – 16.30	Leg, computer til indlæring, hi- storielæsning, afhentning.

4. Arkitektur

Den nye daginstitution og legepladsen skal etableres med en høj arkitektonisk kvalitet.

Daginstitutionens arkitektur bør sammen med en bearbejdning af udenomsarealerne sikre et samlet anlæg, hvor bygningen markerer sig som et centralt sted, et "fyrtårn" i det omkringliggende område, men også passer ind i det øvrige lokalplanområde samt den eksisterende bebyggelse i Hørning og det tilstødende opland.

Der bør vælges materialer, som passer til området, det aktuelle klima og vedbliver at holde sig pæne samt patinerer smukt.

Der skal skabes stor sammenhæng mellem inde- og udeområder.

Dagstitutionsbyggeriet er tiltænkt opført i hovedsageligt etplansbebyggelse. Det vil dog kunne være fordelagtigt, om personalefaciliteter bliver placeret særskilt i en etage over institutionsarealet, dels for at give adskillelse fra de enkelte afdelinger og dels for kunne sikre lettere og kortere adgang mellem afdelinger og personaleområder. Sekundære rum og værksteder kan placeres i en kælder.

Det faktum, at daginstitutionen bliver landets største, giver en særlig udfordring for løsning af den fysiske indretning og opdeling af den nye daginstitution. Den nye daginstitution erstatter tre andre daginstitutioner i lokalområdet og som nedlægges.

Som udgangspunkt anlægges fælles bygning for de 3 afdelinger af daginstitutionen, specialafdelingen og dagplejeafdelingen samt området med fællesfunktioner for hele daginstitutionen.

Der skal vælges en skala for bygningskroppen, der respekterer disse forhold.

Generelt ønskes bygningsmassen at være så fleksibel, at fremtidige ændrede krav vil kunne indpasses, f.eks. ved at toiletkerner og installationer placeres hensigtsmæssigt i forhold til sammenlægning af rum.

Daginstitutionens arkitektur ønskes at afspejle imødekommenhed og fleksibilitet.

Daginstitutionens rum ønskes at være så multianvendelige som muligt.

Generelt ønskes der ikke vinduer til gulv i rum hvor der er leg og aktivitet, - der ønskes etableret væg i en højde på ca. 0,4 m afsluttet med træhylder eller lignende.

I betragtning af nødvendigheden for optimal udnyttelse af arealet i det nye dagstitutionsbyggeri, vil multianvendelige rum med naturlige kroge og nicher til ophold, blive prioriteret højt.

Skanderborg har et ønske om at der skal være mulighed for at bygningen skal kunne forsynes med vedvarende energikilder. Derfor skal der i tilbuds-materialet angives en mulig placering af hhv. 200 kvm. solceller og 45 kvm. solvarmepaneller. Panelerne ønskes som en integreret del af bygningen. Og placeret så effektiviteten ikke forringes grundet skygge påvirkning eller orientering.

Daginstitutionens fysiske rammer

4.1 Funktionsbeskrivelser

Nedenstående er en kortfattet beskrivelse af de enkelte rum og dets funktioner.

I den udstrækning, der tilbydes mere end de angivne krav, ønskes opfyldt i nævnte prioriterede rækkefølge.

1. Store grupperum.
2. Store garderober.
3. Flere mindre rum.

Såfremt de angivne krav ikke kan opfyldes ønskes i nævnte prioriterede rækkefølge.

1. Mindre fællesrum.
2. Mindre personalefaciliteter.
3. Mindre grupperum.

Inventar (fast), som skal være indeholdt, er specifikt oplyst under hver funktion og under udearealer. Alt andet inventar betragtes som løst inventar, der ikke skal være indeholdt.

Hvis forslaget opererer med fleksibelt/ mobilt inventar (f.eks. rumdelere, podieopbygninger m.m.), der erstatter permanente og fleksible løsninger (f.eks. vægge, foldevægge, scener), skal disse ligeledes være indeholdt.

4.1.1 Vinkeområder.

Der skal etableres vinkeafskedsområde for børnene i forhold til grupperum eller samlingsrum tæt på grupperum.

4.1.2 Farver

Der skal være mulighed for at kunne vælge forskellige farver på vægge, døre, gulvbelægninger, mv. i forbindelse med projektudformningen.

4.1.3 Pusleborde.

Alle pusleborde skal leveres som hæve-/sænkeborde.

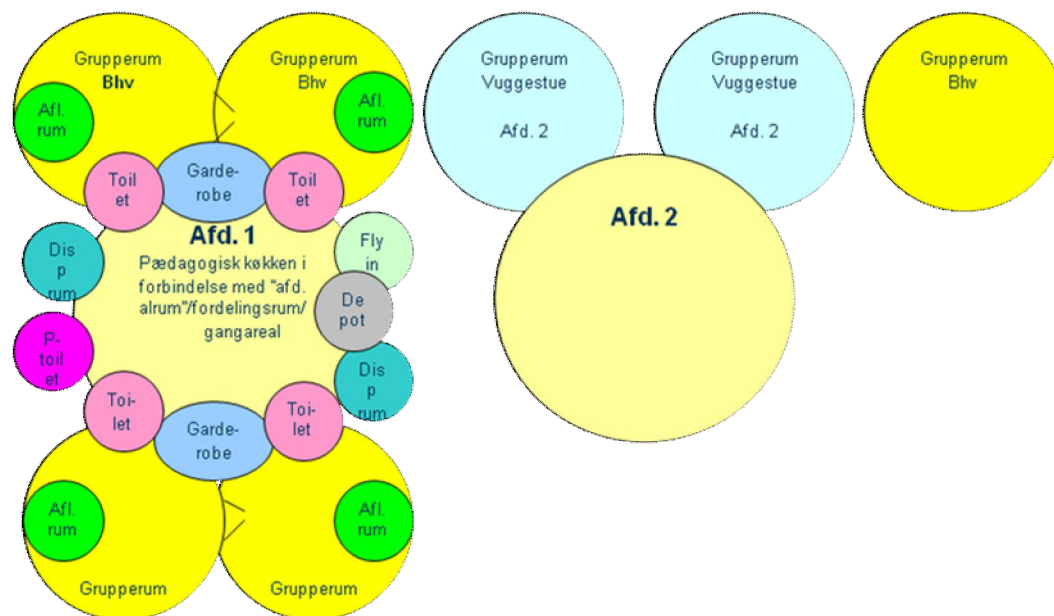
4.1.4 Loftsbeslag.

Rum hvor der skal være leg og bevægelse skal have mulighed for at montere beslag i loftet der kan bære gynger og lignende.

4.2 Børnehaveafdelinger

De 2 børnehaveafdelinger skal hver indeholde 4 grupperum som hver skal kunne fungere med 20-22 børn.

Børneafdelingens opbygning og sammenhæng er anskueliggjort i nedenstående diagram.



Den enkelte afdeling skal kunne fungere selvstændigt og samtidigt være en klar og tydelig del af den samlede institution.

4.2.1 Indgang

Indgangen er der hvor man møder og forlader afdelingen/**institutionen**, og skal udtrykke imødekommenhed. Ligeledes ønskes der mulighed for at op-sætte opslags- eller informationstavle, herunder fladsskærme.

Der skal være plads til at forældrene kan tage overtrækssko på.

Indgangen skal være udformet således at der er god mulighed for børnene til at vinke og tage afsked.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Fra indgangsområdet skal der ske fordeling til afdelingen/afdelingerne. Indgangsområdet kan indgå i forhold til gang- og sammenhængsarealer der forbinder afdelingens rum eller forbinder afdelingerne.

Indgangen kan have en naturlig sammenhæng med overgangsrummet hvor der skal ske adgang til legepladsen.

Indgangsområdet kan også være en del af alrummet sådan at disse er integrerede. Garderoberne er fleksible og mobile og derfor kan køres til side så der opstår et større rum for fællesarrangementer.

Fast inventar.

-

4.2.2 Grupperum

Grupperummene er det primære og vigtigste i institutionen.

Grupperummene ønskes lyse og varme med godt udsyn og naturligt lys. Til grupperummene skal være aflastningsrum der indgår naturligt i indretningen.

Udformningen af grupperummene må gerne ske med små nicher uden at rummene bliver uhensigtsmæssige at møblere.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Grupperummene ønskes at have en parvis sammenhæng, således at der er direkte adgang mellem rummene med støjdæmpede døre. Der ønskes at trafikken fra grupperum til fællesarealer ikke forgår ved gennemgang af andre grupperum.

Der skal være direkte adgang til legeplads.

Fast inventar.

Bordplade på ca. 150 cm med indbygget vask og underskabe. Endvidere skal der være 3 højskabe der er indbygget eller placeret på en hensigtsmæssig måde.

4.2.3 Rum til ophold.

Rum til ophold skal være multianvendelige. Anvendelse kan eksempelvis være tumble-, stille- eller legerum til lego.

Rummene ønskes at være lyse og have en regulær udformning der sikrer anvendelsesmulighederne. Det ene rum skal være udformet således at 16 børn kan sove til middag i væghængte køjesenge.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Soverummet ønskes at kunne sammenlægges med et af de øvrige disponible rum.

Fast inventar.

-

4.2.4 Garderober

Der ønskes at være fælles garderobe for minimum to grupper. Der gives mulighed for at samle garderoberne i et større fællesrum, med hensyntagen til afstanden til gruppen ikke bliver for lang og at der tages højde for at trafikken fra gruppen til garderoben ikke forstyrrer.

Garderober skal være på hjul. Dette giver mulighed for fleksibilitet til dels for variation i børneantallet afdelingerne imellem, men det giver også mulighed for at garderoberne kan køres til side og garderobearealet kan benyttes til fællesarrangementer for afdelingen eller for hele institutionen.

For to grupper skal garderober indrettes med 56 garderobeindretninger med bænk ca. 50 cm bred på hjul. I garderobeskabene skal der være to hylder øverst og en låge i den nederste hylde. Garderoben skal inddeles med en pleksiglasvæg, således at hver garderobe indeholder en tør og en våd del. Der skal være 4 kroge i hver garderobe.

Der skal være plads til hævesænkebord, arbejdsstole til voksne og garderobeplads til 10 voksnes udebeklædning.

Der ønskes gulvvarme, og der skal være flere gulvafløb i forhold til fremtid garderobeplacering.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Garderober kan placeres uden vinduer, men med ovenlys, og med adgang til legepladsen.

Garderober kan med fordel placeres i Alrum/ fællesrum/indgangsområde, hvor der ved at køre garderoberne til side skabes et fællesrum til fællesarrangementer for afdelingen eller eventuelt for institutionen.

Fast inventar.

Garderober som angivet.

4.2.5 Pædagogisk køkken

Det pædagogiske køkken skal anvendes til enkel madlavning og bagning sammen med en mindre børnegruppe. Tilberedning af mad til frokost, mv. , skal ske i det fælles køkken for dagsinstitutionen.

Der bør være plads til 2 rulleborde.

Op til 6 børn ønskes at kunne være i køkkenet på samme tid.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Det pædagogiske køkken kan indgå i gang- eller sammenhængsareal.

I nærhed til køkkenet skal der være spisebord med mindst 16 siddepladser.

Fast inventar.

Der etableres bordplade med indbygget vask samt skabe der svarer til et køkken. Foran bordpladen skal etableres forhøjning der passer til børn.

Køkkenet skal have induktionskomfur med ovn med pyrolyse, opvaskemaskine og stort køleskab.

4.2.6 Fly in

"Fly in" forstås som et pædagogisk værksted der fungerer som kontor og opholdsrum for medarbejdere. Rummet skal have plads til to hæve-/sænkeborde til to personer.

I rummet skal der være plads til mindre kopimaskine/printer, der kan placeres afskærmet i forhold til arbejdspladserne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Ingen sammenhæng med øvrige rum.

Fast inventar.

Der etableres aflåseligt højskab med hylder.

4.2.7 Børnetoiletter

Børnetoiletter skal indrettes med tre børnetoiletter med adskillelse og således at voksen kan sidde ved siden af på en skammel, med vaskerende med tre sensorstyrede blandingsbatterier. Yderligere skal etableres håndvask i voksenhøjde.

Der skal kunne placeres to puslebord og være skyllested samt være mulighed for kunne vaske et barn med en håndbruser.

Der skal være et gulvafløb i toiletrummet, som placeres i forbindelse med håndbruseren.

Toiletrum ønskes at have gulvvarme.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Toiletterne ønskes at placeres i tilknytning med grupperum.

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kroge og papirholdere. Der skal monteres reol ved puslebord, 3 lbm.

Der leveres et puslebord til hver toiletrum.

4.2.8 Personaletoaletter

Der etableres to toaletter, hvoraf det ene skal være handicapindrettet.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Ingen direkte sammenhæng med øvrige rum.

Fast inventar.

Toaletterne udstyres med spejl samt skab til personalets personlige hygiejneartikler.

Toalettet udstyres med kroge og toiletpapirholdere.

4.2.9 Depot

Der etableres depot til diverse oplag der anvendes på afdelingen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Sammenhæng med hvert grupperum.

Fast inventar.

Der skal leveres reoler, bredde 35 cm, højde 35, i alt ca. 20 lfm.

4.2.10 Overgangsrum

Ved overgangsrum forstås rum der forbinder børnehaveafdelingen og legepladsen. Rummet kan etableres med en let og uopvarmet udformning med isoleret betonflisegulv. Rummet skal være afskærmet for vind, regn og sne.

Rummet skal kunne anvendes som legeplads i dårligt og regnfuldt vejr, og kunne indgå som et udeværksted.

I tilknytning til overgangsrummet ønskes der etableret udetoilet, der anvendes af børn på legepladsen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

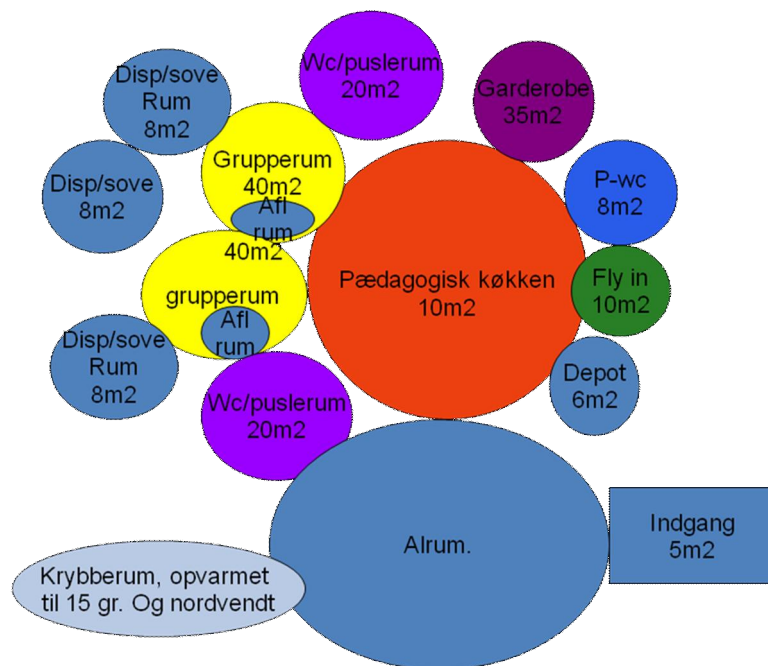
-

Fast inventar.

4.3 Vuggestueafdeling

Vuggestueafdelingen skal indeholde 2 grupperum som hver skal kunne fungere med 12-13 børn.

Afdelingens opbygning og sammenhæng er anskueliggjort i nedenstående diagram.



"Alrummet" er et sammenhængsrum.

Afdelingen skal kunne fungere selvstændigt og samtidigt være en klar og tydelig del af den samlede institution.

4.3.1 Indgang

Indgangen er der hvor man møder og forlader afdelingen, og skal udtrykke imødekommenhed. Ligeledes ønskes muligheden for at opsætte opslags- eller informationstavle.

Der skal være plads til at forældrene kan tage overtrækssko på.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Fra indgangsområdet skal der ske fordeling til afdelingen. Indgangsområdet kan indgå i forhold til gang- og sammenhængsarealer der forbinder afdelingens rum.

Indgangen kan have en naturlig sammenhæng med overgangsrummet hvor der skal ske adgang til legepladsen. Indgangen må gerne være fra det fri, men må også gerne være med indgang fra fællesarealer/fælles indgang for hele institutionen.

Fast inventar.

-

4.3.2 Grupperum

Grupperummene er det primære og vigtigste i institutionen.

Grupperummene ønskes lyse og varme med godt udsyn og naturligt lys. Til grupperummene skal være aflastningsrum der indgår naturligt i indretningen.

Udformningen af grupperummene må gerne ske med små nicher uden at rummene bliver uhensigtsmæssige at møblere.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Grupperummene ønskes at have en parvis sammenhæng, således at der er direkte adgang mellem rummene med lydisoleret foldedør.

Der skal være direkte adgang til legeplads.

Der skal være mulighed for vuggestuens børn og personale kan benytte fælles faciliteterne og være en del af fællesskabet i institutionen for at lette barnets overgang fra Vuggestue til børnehave.

Fast inventar.

Bordplade på ca. 150 cm med indbygget vask og underskabe. Endvidere skal der være 3 højskabe der er indbygget eller placeret på en hensigtsmæssig måde.

4.3.3 Rum til ophold.

Rum til ophold skal være multianvendelige. Anvendelse kan eksempelvis være tumble-, stille- eller legerum.

Rummet ønskes lyst og have en regulær udformning der sikrer anvendelsesmulighederne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

-

4.3.4 Garderobes

Der ønskes fælles garderobe for to grupper.

Garderober skal indrettes med 32 garderobeindretninger med bænk ca. 50 cm bred på hjul. I garderobeskabene skal der være to hylder øverst og en låge i den nederste hylde. Garderoben skal inddeles med en plexiglasvæg, således at hver garderobe indeholder en tør og en våd del. Der skal være 4 kroge i hver garderobe.

Der skal være plads til hævesænkebord, arbejdsstole til voksne og garderobeplads til 10 voksnes udebeklædning.

Der ønskes gulvvarme, og der skal være flere gulvafløb i forhold til fremtidig garderobeplacering

Fleksibilitet og sammenhæng.

Garderober kan placeres uden vinduer, men med ovenlys, og mulig adgang til legepladsen.

Fast inventar.

Garderober som angivet i ovennævnte.

4.3.5 Pædagogisk køkken

Det pædagogiske køkken skal anvendes til enkel madlavning og bagning sammen med en mindre børnegruppe. Tilberedning af mad til frokost, mv. , skal ske i det fælles køkken for dagsinstitutionen.

Der skal være plads til 2 rulleborde.

Op til 6 børn ønskes at kunne være i køkkenet på samme tid.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Det pædagogiske køkken kan indgå i gang- eller sammenhængsareal.

I nærhed til køkkenet skal der være spisebord med mindst 14 siddepladser.

Fast inventar.

Der etableres bordplade med indbygget vask samt skabe der svarer til et køkken. Foran bordpladen skal etableres forhøjning der passer til børn.

Køkkenet skal have induktionskomfur med ovn med pyrolyse, opvaskemaskine og stort køleskab.

4.3.6 Fly in

"Fly in" forstås som et pædagogisk værksted der fungerer som kontor og opholdsrum for medarbejdere. Rummet skal have plads til to hæve-/sænkeborde til to personer.

I rummet skal der være plads til mindre kopimaskine/printer, der kan placeres afskærmet i forhold til arbejdspladserne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Der etableres aflåseligt højskab med hylder.

4.3.7 Børnetoiletter

Børnetoiletter skal indrettes med to børnetoiletter med adskillelse og plads til at voksen kan sidde ved siden af hvert toilet. Der etableres vaskerende med to sensorstyrede blandingsbatterier. Yderligere skal etableres håndvask i voksenhøjde.

Der skal kunne placeres tre pusleborde og være skyllested samt være mulighed for at kunne vaske et barn med en håndbruser.

Der skal være et gulvafløb i toiletrummet som placeres i forbindelse med håndbruseren.

I Toiletrum ønskes gulvvarme.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Børnetoilet ønskes placeret ved siden af grupperum da der skal etableres vindue der sikrer synlighed mellem børnetoilet og grupperum.

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kroge og papirholdere.

Der skal monteres reoler ved pusleborde, 4 lbm.

4.3.8 Personalettoiletter

Der etableres to toiletter, hvoraf den ene er handicapindrettet

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kloset, håndvask med sensorstyret blandingsbatteri og spejl samt skab til personalets personlige hygiejneartikler.

4.3.9 Depot

Der etableres depot til diverse oplag der anvendes på afdelingen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Reolplads, bredde 35 cm, højde 35, i alt ca. 20 lbm.

4.3.10 Overgangsrumsrum

Ved overgangsrumsrum forstås rum der forbinder vuggestueafdelingen og legepladsen. Rummet kan etableres med en let og uopvarmet udformning med flisegulv. Rummet skal være afskærmet for vind, regn og sne.

Rummet ønskes at kunne anvendes som legeplads i dårligt og regnfuldt vejr, og kunne indgå som et udeværksted.

I tilknytning til overgangsrumsrummet skal etableres udetoilet der anvendes af børn på legepladsen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toilettet udstyres med kroge og toiletpapirholdere.

4.3.11 Krybberum

Krybberummet skal have plads til 32 børn der kan sove samtidigt i krybber. Krybberummet skal være nordliggende og i stille område samt kunne opvarmes til 15 gr. i kolde perioder. Krybberummet skal isoleres fra den øvrige opvarmede bygningsmasse, så krybberummet har eget klima.

Der skal etableres brede eller dobbelte døre mod det fri.

I tilknytning til og som en del af krybberummet skal etableres et madrasdepot.

Fleksibilitet og sammenhæng.

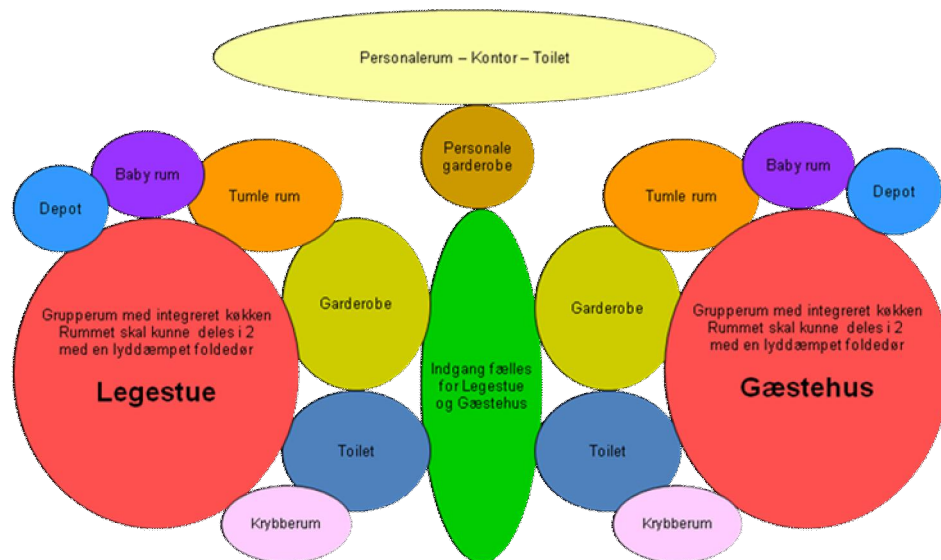
Der skal være adgang fra vuggestueafdelingen samt afgang til det fri, evt. i tilknytning til overgangsrumsrummet.

Fast inventar.

-

4.4 Dagplejeafdelingen

Dagplejeafdelingen skal rumme to gruppe med henholdsvis 32 og 20 børn.



4.4.1 Indgang

Indgangen er der hvor man møder og forlader afdelingen, og skal udtrykke imødekommenhed. Ligeledes ønskes muligheden for at opsætte opslags- eller informationstavle.

Der skal være plads til at forældrene kan tage overtrækssko på.

Indgangen skal være udformet således at der er god mulighed for børnene for at vinke og tage afsked.

4.4.2 Legestue (grupperum)

Legestuen skal kunne fungere med 32 børn og 8 dagplejere, og være lys og varm med godt udsyn og naturligt lys. Til legestuen skal være aflastningsrum (tumlerum og babyrum) der indgår naturligt i indretningen.

Udformningen af legestuen må gerne ske med små nicher uden at rummene bliver uhensigtsmæssige at møblere.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Grupperummene i dagplejen ønskes at have en parvis sammenhæng, således at der er direkte adgang mellem rummene med lyddæmpede døre.

Der skal være mulighed for dagplejens børn og personale at benytte fælles faciliteterne og være en del af fællesskabet i institutionen for at lette barnets overgang fra dagpleje til børnehave.

Fast inventar.

Bordplade på ca. 150 cm med indbygget vask og underskabe. Endvidere skal der være 3 højskabe der er indbygget eller placeret på en hensigtsmæssigt måde.

4.4.3 Gæstehus (grupperum)

Gæstehuset skal kunne fungere med 20 børn og 5 dagplejere, og skal være lys og varm med godt udsyn og naturligt lys. Til gæstehuset skal være aflastningsrum (tumlerum og babyrum) der indgår naturligt i indretningen.

Udformningen af grupperummene må gerne ske med små nicher uden at rummene bliver uhensigtsmæssige at møblere.'

Der skal være mulighed for dagplejens børn og personale kan benytte fælles faciliteterne og være en del af fællesskabet i institutionen for at lette barnets overgang fra dagpleje til børnehave.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Grupperummene i dagplejen ønskes at have en parvis sammenhæng, således at der er direkte adgang mellem rummene med støjdæmpede døre.

Fast inventar.

Bordplade på ca. 150 cm med indbygget vask og underskabe. Endvidere skal der være 3 højskabe der er indbygget eller placeret på en hensigtsmæssigt måde.

4.4.4 Rum til ophold.

Rum til ophold skal være multianvendelige. Anvendelse kan eksempelvis være tumble-, stille- eller legerum.

Rummet ønskes lyst og have en regulær udformning der sikrer anvendelsesmulighederne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

-

4.4.5 Garderober

Der skal være to garderober for afdelingen.

Garderober skal indrettes med 20 garderobeindretninger til gæstehuset og 32 garderobeindretninger til legestuen, der giver plads til barnets ekstra tøj,

overtøj, personlige ting og sko. Garderoberne skal indrettes funktionelt der sikrer at en gruppe af børn kan skifte tøj på en gang.

Garderobeindretningerne skal udformes således at hvert barn har mulighed for at sidde ved sin egen garderobe.

Der ønskes gulvvarme.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Garderober kan placeres uden vinduer, men med ovenlys.

Fast inventar.

Hver garderobe skal indeholde faste garderobeindretninger som beskrevet i ovennævnte.

4.4.6 Pædagogisk køkken

Det pædagogiske køkken skal anvendes til enkel madlavning og bagning sammen med en mindre børnegruppe. Tilberedning af mad til frokost, mv., skal ske i det fælles køkken for dagsinstitutionen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Det pædagogiske køkken indgår som en integreret del af grupperummene.

Fast inventar.

Der etableres bordplade med indbygget vask samt skabe der svarer til et køkken. Foran bordpladen skal etableres forhøjning der passer til børn.

Køkkenet skal have induktionskomfur med ovn med pyrolyse, opvaskemaskine og stort køleskab.

4.4.7 Depot

Der etableres depot til diverse oplag i både gæstehus og legestue.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Reolplads, bredde 35 cm, højde 35, i alt ca. 20 lbm.

4.4.8 Børnetoiletter

Børnetoiletter skal indrettes med to børnetoiletter med adskillelse og plads til at voksen kan sidde ved siden af hvert toilet. Der etableres vaskende med tre sensorstyrede blandingsbatterier. Yderligere skal etableres håndvask i voksenhøjde.

Der skal kunne placeres tre pusleborde og være skyllested samt være mulighed for kunne vaske et barn med en håndbruser.

Der skal være et gulvafløb i toiletrummet som placeres i forbindelse med håndbruseren.

Der skal placeres vaskemaskine og tørretumbler.

Der ønskes gulvvarme.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kroge og papirholdere.

Der leveres tre pusleborde.

Der skal leveres en vaskemaskine og en tørretumbler, som er egnet til daginstitution.

4.4.9 Kontor og personalerum

Rummet skal fungere som kontor og opholdsrum for medarbejdere, og kunne opdeles i to rum. Rummet skal have plads til et arbejdsbord til to personer og et mødebord.

I rummet skal der være plads til mindre kopimaskine/printer, der kan placeres afskærmet i forhold til arbejdspladserne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Der etableres aflåseligt højskab med hylder.

4.4.10 Personaletogiletter

Der etableres to toiletter, hvoraf de ene er handicapindrettet. Ved toiletterne indrettes personalegarderober.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kloset, vask med blandingsbatteri med sensor og spejl samt skab til personalets personlige hygiejneartikler.

4.4.11 Krybberum

Krybberummene skal have plads til henholdsvis 20 børn og 32 børn der kan sove samtidigt. Krybberummene skal være nordliggende og være i stille områder samt kunne opvarmes til 15 gr. i kolde perioder. Krybberummene skal isoleres fra den øvrige opvarmede bygningsmasse, så krybberummet har eget klima.

Der skal etableres brede eller dobbelte døre mod det fri.

I tilknytning til og som en del af krybberummet skal etableres et madrasedepot.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Der skal være adgang fra gæstehus og legestue samt afgang til det fri, evt. i tilknytning til overgangsrummet.

Fast inventar.

-

4.4.12 Overgangsrum

Ved overgangsrum forstås rum der forbinder gæstehus og legestue med legepladsen. Rummet kan etableres med en let og uopvarmet udformning med flisegulv. Rummet skal være afskærmet for vind, regn og sne.

Rummet skal kunne anvendes som legeplads i dårligt og regnfuldt vejr, og kunne indgå som et udeværksted.

I tilknytning til overgangsrummet ønskes etableret et udetoilet der anvendes af børn på legepladsen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

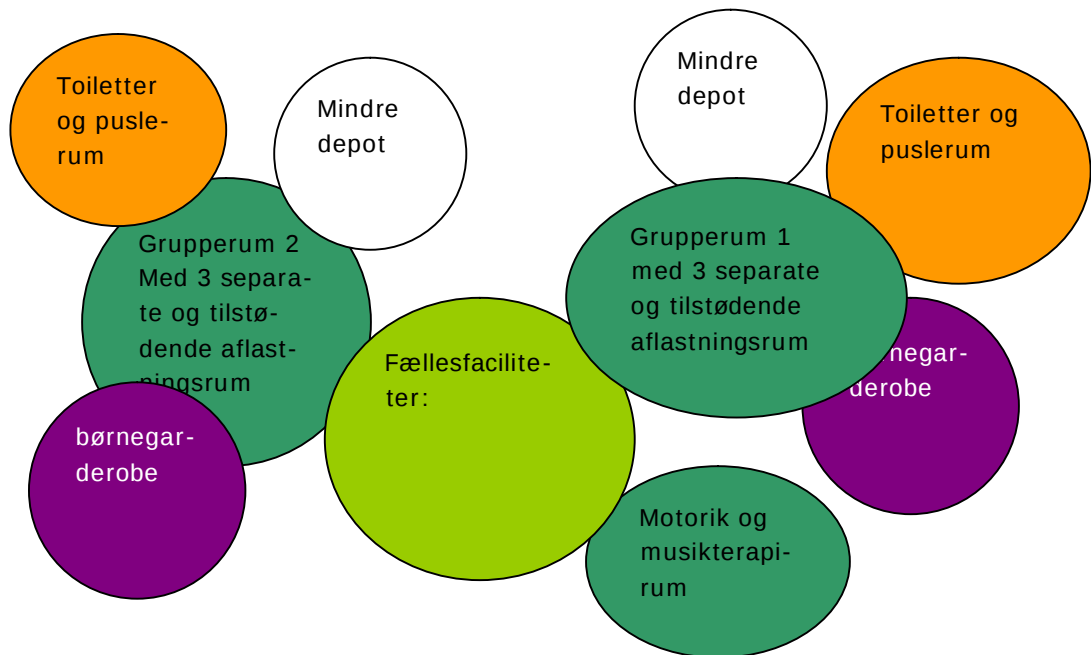
Overgangsrummet placeres i tilknytning til gæstehuset.

Fast inventar.

-

4.5 Specialafdelingen

Specialafdelingen skal rumme 12 børn med særlige behov. Afdelingen skal placeres således at den kan lukkes af i forhold til resten af daginstitutionen og samtidig være en del af den samlede institution.



"Fællesfaciliteter" er del af sammenhængsrum.

4.5.1 Indgang

Indgangen er der hvor man møder og forlader afdelingen, og skal udtrykke imødekommenhed. Ligeledes ønskes muligheden for at opsætte opslags- eller informationstavle.

Der skal være plads til at forældrene kan tage overtrækssko på.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Fra indgangsområdet skal der ske fordeling til afdelingen. Indgangsområdet kan indgå i forhold til gang- og sammenhængsarealer der forbinder afdelingens rum.

Indgangen kan have en naturlig sammenhæng med overgangsrummet hvor der skal ske adgang til legepladsen.

Fast inventar.

-

4.5.2 Grupperum

Grupperummene er det primære og vigtigste i institutionen. Hvert grupperum skal have plads til 6 børn

Grupperummene ønskes lyse og varme med godt udsyn og naturligt lys. Til grupperummene skal være aflastnings- eller træningsrum der indgår naturligt i indretningen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Bordplade på ca. 150 cm med indbygget vask og underskabe. Endvidere skal der være 3 højskabe der er indbygget eller placeret på en hensigtsmæssigt måde.

4.5.3 Rum til ophold.

Rum til ophold skal være multianvendelige. Anvendelse kan eksempelvis være tv-, motorik-, computer-, stille- eller legerum.

Rummet ønskes lyst og have en regulær udformning der sikrer anvendelsesmulighederne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

-

4.5.4 Motorik/musikterapirum med depot.

Rummet skal være multianvendelig til motorik, bevægelser og musik.

Rummet skal være lyst og have en regulær udformning der sikrer anvendelsesmulighederne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

-

4.5.5 Garderober

Der skal være to garderober for afdelingen.

Garderoberne skal indrettes hver med 7 garderobeindretninger der giver plads til barnets ekstra tøj, overtøj, personlige ting og sko. Garderoben skal indrettes funktionelt der sikrer at en gruppe af børn kan skifte tøj på en gang.

Garderobeindretningerne skal udformes således at hvert barn har mulighed for at sidde ved sin egen garderobe afskærmet fra øvrige garderober.

I hver garderobe skal der etableres 7 garderoberindretninger til personale.

Der ønskes gulvvarme og der skal være gulvafløb.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Garderober kan placeres uden vinduer, men med ovenlys.

Fast inventar.

Garderober der er udformet på samme måde som angivet under afsnittet for børnehaveafdelingen, afsnit 5.2.4.

4.5.6 Indlæringsrum med fælles bibliotek

Der skal indrettes område med 4 mindre indlæringsrum, hvor der er fælles bibliotek. Indretningen kan ske således at biblioteket er indgang og fordelingsrum til arbejdsrummene.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

I biblioteksområdet skal etableres 25 lbm reoler på væg.

4.5.7 Pædagogisk køkken

Det pædagogiske køkken skal anvendes til enkel madlavning og bagning sammen med en mindre børnegruppe. Tilberedning af mad til frokost, mv. , skal ske i det fælles køkken for dagsinstitutionen.

Der skal være plads til 4 rulleborde.

Op til 6 børn skal kunne være i køkkenet på samme tid.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

I nærhed til køkkenet skal der være spisebord med mindst 8 siddepladser.

Fast inventar.

Der etableres bordplade med indbygget vask samt skabe der svarer til et køkken. Foran bordpladen skal etableres forhøjning der passer til børn.

Køkkenet skal have induktionskomfur med ovn med pyrolyse, opvaskemaskine og stort køleskab.

4.5.8 Fly in

"Fly in" forstås som et pædagogisk værksted der fungerer som kontor og opholdsrum for medarbejdere. Rummet skal have plads til to hæve-/sænkeborde til to personer.

I rummet skal der være plads til mindre kopimaskine/printer, der kan placeres afskærmet i forhold til arbejdspladserne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Ingen sammenhæng med øvrige rum.

Fast inventar.

Der etableres aflåseligt højskab med hylder.

4.5.9 Børnetoiletter

Børnetoiletter skal indrettes med to børnetoiletter med adskillelse, og med mulighed for at voksen kan sidde ved siden af på skammel. Der etableres vaskerende med to sensorstyrede blandingsbatterier. Yderligere skal etableres håndvask i voksenhøjde.

Der skal kunne placeres et stort puslebord til 6-7 årige børn, og være skyllested samt være mulighed for kunne vaske et barn med en håndbruser. Der skal etableres badekar.

Der skal være et gulvafløb i toiletrummet som placeres i forbindelse med håndbruseren.

I toiletrum ønskes gulvvarme.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toiletterne udstyres med kroge og papirholdere.

Der leveres to pusleborde.

4.5.10 Personaletoaletter

Der etableres to toaletter, hvoraf de ene er handicapindrettet.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toaletterne udstyres med spejl samt skab til personalets personlige hygiejneartikler.

4.5.11 Depot

Der etableres depot til diverse oplag der anvendes på afdelingen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Reolplads, bredde 35 cm, højde 35, i alt ca. 20 lbm.

4.5.12 Overgangsrum

Ved overgangsrum forstås rum der forbinder specialafdelingen og legepladsen. Rummet kan etableres med en let og uopvarmet udformning med flise-gulv med gummifliser. Rummet skal være afskærmet for vind, regn og sne.

Rummet skal kunne anvendes som legeplads i dårligt og regnfuldt vejr, og kunne indgå som et udeværksted.

I tilknytning til overgangsrummet ønskes etableret udetoilet der anvendes af børn på legepladsen.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Toilettet udstyres med kloset, håndvask med blandingsbatteri med sensor, kroge og toiletpapirholdere.

4.5.13 Krybberum

Krybberummet skal have plads til 3 børn der kan sove samtidigt, og der skal være plads til 6 krybber. Krybberummet skal være nordliggende og i stille område samt kunne opvarmes til 15 gr. i kolde perioder. Krybberummene

skal isoleres fra den øvrige opvarmede bygningsmasse, så krybberummet har eget klima.

Der skal etableres brede eller dobbelte døre mod det fri.

I tilknytning til og som en del af krybberummet skal etableres et madrasdepot.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Der skal være adgang fra specialafdelingen samt afgang til det fri.

Fast inventar.

-

4.6 Fællesfaciliteter

4.6.1 Hovedindgang

Der etableres en hovedindgang som kan modtage gæster og andre, som ikke dagligt har ærinder i daginstitutionen samt forældre og børn til de afdelinger der måtte have indgang fra alrum. Personale vil have adgang fra hovedindgangen.

Hovedindgangen skal være daginstitutionens ansigt til omgivelserne.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Hovedindgangen skal have direkte sammenhæng med fordelingsrum og rum der kan indgå i fordelingsrum, f.eks. alrum.

Fast inventar.

-

4.6.2 Alrum

Alrummet tænkes som et fællesrum for dagsinstitutionen, der kan anvendes som samlingsrum. Rummet ønskes at udtrykke åbenhed og virke som et samlingssted.

I forbindelse med alrummet bør etableres et toilet med håndvask.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Alrummet kan indgå i gang-, fordelings- eller sammenhængsareal.

Der kan i alrummet, som nævnt under de enkelte afdelinger, etableres garderober i alrummet. Garderoberne skal være mobile og kan køres til side. Derfor vil garderoberne ikke forringe pladsen til fællesarrangementer. Alrummet skal dog kunne anvendes til samlingsrum uden at garderober køres til side.

Fast inventar.

I tilknytning til alrummet skal indrettes garderober til 25 personer. (For gæster m.m.)

4.6.3 Produktionskøkken med depot

Produktionskøkkenet er arbejdsplads for køkkenpersonale og skal fungere optimalt i forhold til at producere en fuldkostordning for 250 børn og 50 voksne.

Køkkenet ønskes lyst og have adgang til det fri, som gør det nemt at modtage varer og give mulighed for at kunne servere maden på legepladsen. Udgangen skal have en mindre overdækning, evt. i glas på ca. 5 m².

Køkkenet skal opfylde alle gældende lovregler, herunder fødevarestyrelsens retningslinier, og kunne godkendes som et produktionskøkken.

Til køkkenet skal være opbevaringsrum til madvarer.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Produktionskøkkenet placeres i tilknytning til og med adgang til alrummet, hvortil der skal være åbent med disk, således at børn kan følge og sanse madlavningen.

Fast inventar.

Køkkenet skal udstyres som et fuldt produktionskøkken med køle- og fryse-skabe, vaske, opvaskeanlæg, selvrensende konvektionsovn, kogeø med em-fang, kippande og kipgryder. Herunder skal der være køkkenvaske og skabe.

Udstyret skal være i så høj energiklasse som muligt.

4.6.4 Vaskeri

Vaskeriet skal indrettes med 2 vaskemaskiner og 2 tørretumblere som skal placeres hensigtsmæssig i forhold til borde og tøjkurve.

Vaskemaskinerne og tørretumblere skal være højeste energikategori og af industrikvalitet.

Vaskeriet kan etableres uden sidelys, men med taglys.

Vaskeriet skal kunne aflåses.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Kan placeres i tilknytning til rengøringsrum

Der skal være gulvafløb i vaskeri

Fast inventar.

Vaskeriet skal leveres fuldt udstyret med 2 vaskemaskiner og 2 tørretumblere, der er beregnet til en dagsinstitution. Der skal være vask, bordplader og faste skabe til opbevaring af vaskemidler, m.v.

4.6.5 Rengøringsrum

Der skal være plads til 3 rengøringsvogne, 2 støvsugere, gulvvaskemaskine.

Rengøringsrummet kan etableres uden sidelys, men med taglys.

Rengøringsrummet skal kunne aflåses.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Rengøringsrummet kan placeres i tilknytning til vaskeriet.

Fast inventar.

Der skal monteres 4 højskabe til opbevaring af rengøringsmidler samt bord-plade med vask. Endvidere skal monteres fritstående udslagsvask.

Der skal være gulvafløb i rengøringsrum

4.6.6 Depot og lager

Depot og lager skal indrettes således at varer kan køres ind på pallevogne. Der skal fast kunne placeres 8 paller med varer. Rummet skal udstyres med åbne reoler der er beregnet til oplagring af vare.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Depot og lager skal placeres så centralt som muligt og med kort afstand til aflæsnings- og parkeringsområde for last- eller varebil.

Fast inventar.

Der skal monteres 20 lbm reoler med en bredde på 40 cm.

4.6.7 Teaterrum

Teaterrummet skal udformes således at der kan laves teaterforestillinger og have scene, sceneforhæng og omklædningsområde med spejle og borde.

Rummet skal placeres hensigtsmæssigt i institutionen p.g.a. støj og således at det ikke forstyrrer unødigt.

Der skal etableres teaterbelysning, og øvrigt belysning skal kunne dæmpes.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Skal placeres i nærhed med musikrum og motorikrum med lyddæmpet foldevæg som adskillelse.

Fast inventar.

Der skal monteres mørklægningsgardiner der styres elektrisk samt flytbar scene. Borde og spejle til omklædningsområde.

Der monteres 5 højskabe til opbevaring udklædningsudstyr og -tøj.

4.6.8 Motorikrum

Motorikrummet skal fungere med mangeartede fysiske udfoldelser. Der vil være larm og aktivitet.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Skal placeres i nærhed med musikrum og teaterrum med lyddæmpet foldewæg som adskillelse.

Fast inventar.

Motorikrummet udstyres med spejle, ribber, tovværk der fastgøres i loftet og klatrevæg.

Der skal monteres 3 højskabe til opbevaring af udklædningstøj.

Mørklægningsgardiner der styres elektrisk.

4.6.9 Musikrum

Rum skal anvendes til udøvelse af musik, herunder akustisk musik. Rummet skal udformes og overflader skal vælges således at rummet er velegnet til musik.

Der skal etableres belysning/spot således at der kan gives en koncertoplevelse. Øvrigt belysning skal kunne dæmpes.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Skal placeres i nærhed med motorikrum og teaterrum med lyddæmpet foldewæg som adskillelse.

Fast inventar.

Der skal etableres mørklægningsgardiner der styres elektrisk.

Der skal monteres 3 højskabe til opbevaring af musikinstrumenter.

4.6.10 Værksted I

Rummet skal anvendes til forskellige former for værksted.

Rummet skal være lyst og have godt med dagslys.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Skal have mulighed for at gå ud i det fri. Kan placeres i en evt. kælder.

Fast inventar.

Skabe til opbevaring af materialer, vaske (en i voksenhøjde og i en børnehøjde, bordplader, reoler til udstilling (30 cm, 20 lbm)

4.6.11 Værksted II

Rummet skal anvendes til forskellige former for værksted.

Rummet skal være lyst og have godt med dagslys.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Skal have mulighed for at gå ud i det fri. Kan placeres i en evt. kælder.

Fast inventar.

Skabe til opbevaring af materialer, vaske (en i voksenhøjde og i en børnehøjde, bordplader, reoler til udstilling (30 cm, 20 lbm)

4.7 Personalefaciliteter

Personalefaciliteterne skal placeres således at de ikke indgår i dagsinstitutionens aktiviteter, og være adskilte herfra. Der skal dog være god adgang og sammenhæng til daginstitutionen. En placering på 1.sal over en del af institutionen med trappeadgang til fordelingsrum, f.eks. alrummet.

4.7.1 Kontor I

Kontoret skal være lyst og venligt og have en god udformning. Der skal kunne indrettes to arbejdspladser med skriveborde og reoler samt mulighed for mindre mødebord ved væg.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Mindre printer skal kunne opsættes og afskærmes.

Fast inventar.

-

4.7.2 Kontor II

Kontoret skal være lyst og venligt og have en god udformning. Der skal kunne indrettes to arbejdspladser med skriveborde og reoler samt mulighed for mindre mødebord ved væg.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Mindre printer skal kunne opsættes og afskærmes.

Fast inventar.

-

4.7.3 Printer og depotrum

I rummet skal kunne placeres printere og indrettet med depotplads til personalets aktiviteter.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Mindre printer skal kunne opsættes og afskærmes.

Fast inventar.

Der skal etableres reolplads til arkiv, mv. i alt 20 lbm.

4.7.4 Mødelokaler

Mødelokalerne skal være lyse og venlige, og hver skal kunne have mødebord til 10 personer.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Mødelokalerne skal ligge i forlængelse af hinanden skal kunne sammenlægges således at der skabes et stort samlingslokale.

Rummene adskilles af foldevæg med lyddæmpning.

Fast inventar.

-

4.7.5 Personalerum

Personalerummet skal være lyst og venligt, og være placeret centralt i institutionen.

Personalerummet skal kunne rumme 30 medarbejdere, og fungere som et pauserum og kunne anvendes til møder.

Møderummet skal indrettes med tekøkken, der kan placeres i side af rummet.

Fleksibilitet og sammenhæng.

Personalerummet skal ligge i forlængelse af mødelokalerne og skal kunne sammenlægges således at der skabes et stort samlingslokale.

Rummene adskilles af foldevæg med lyddæmpning.

Fast inventar.

Tekøkken med vask, bordplade, under- og overskabe samt to højskabe. Køkkenet skal indhold køleskab, opvaskemaskine, mikroovn og komfur samt emhætte.

4.7.6 Omklædning, toiletter og bad

Rummene skal anvendes til omklædning, og indrettes med 2 adskilte baderum med brus, samt tre toiletter, hvoraf et skal være handicapindrettet.

Fleksibilitet og sammenhæng.

-

Fast inventar.

Der skal etableres 60 personaleskabe (min. 30 cm bredde og 90 cm høje) der skal kunne aflåses. Skabene skal kunne indholde tøj, værdigenstande eller andet som medarbejderen medbringer på arbejdspladsen.

Der skal monteres garderobeplads med hattehylde og bøjlestang til 55 medarbejders overtøj.

Toiletrum skal indrettes komplet med spejl, kroge, mv.

4.8 Skure

Skure etableres som uopvarmede og med elforsyning samt belysning der svarer til skurenes anvendelse.

Skurene skal have samme arkitektoniske og kvalitetsmæssige standard som dagsinstitutionen.

4.8.1 Cykelskur

Der skal etableres cykelskur med plads til 25 cykler. Skuret skal forsynes med belysning der styres af dagslys og bevægelse.

4.8.2 Forældreskur.

Der etableres skur til oplag udstyr som forældre kan medbringe, f.eks. autostole, klapvogne eller lignende.

Skuret skal være ca. 30 m², og skal have reoler langs en af siderne.

Skuret skal forsynes med belysning der styres af dagslys og bevægelse.

4.8.3 Affaldsskur

Der skal etableres skur til affaldscontainere, og der skal være plads til fire store containere (ca. 1000 l) og fire mindre containere (ca. 500 l).

Udformningen og indretningen samt tilgangen skal overholde Arbejdstilsynets krav samt Skanderborg kommunes krav til affaldshåndtering.

4.8.4 Hytter på legepladsen

Hytter skal udformes af træ, og indgå på legepladsen som et naturligt indpasset element.

Hytterne skal anvendes til ophold og leg.

4.8.5 Skure til opbevaring

Skure til opbevaring af legeredskaber, mooncars, børnecykler, mv. skal placeres tre steder på legepladsen.

Skurene skal være aflåselige.

5. Udearealer

5.1 Udearealer

Udearealerne skal disponeres og udformes efter samme arkitektoniske og kvalitetsmæssige principper som dagsinstitutionen.

Udearealerne skal være indrettet efter tilgængelighed og overholde anvisninger herom.

Legepladsen skal efterleve og være udformet efter gældende regler og standarder.

5.1.1 Terræn og overskudsjord.

Det skal tilstræbes at anvende evt. overskudsjord ved byggeriet til indbygning i volde eller lignende på legepladsen.

5.1.2 Hegn

Der skal etableres hegn omkring grunden og såvidt muligt og hensigtsmæssigt skal det være i skel.

Der skal etableres åbninger med låger ved stier og indgange, samt være to åbninger ved grundens nordvestlige hjørne.

Hegnet skal være mindst 1,6 m højt og være udformet pænt og være robust.

5.1.3 Beplantning

Der skal beplantes med forskelligartede træer og buske, som giver et varieret indtryk over årstiden.

Der skal plantes hæk omkring grunden.

Indgangene til daginstitutionen skal fremhæves ved forskellig beplantning, herunder store træer.

De arealer hvor der ikke plantes eller er befæstige områder skal etableres med græs.

5.1.4 Belægninger

Belægninger skal udføres af fliser.

Gummifliser skal anvendes hvor der er brug for faldunderlag.

Belægninger skal etableres fra parkeringsområder til alle indgange samt hvor der naturligt vil være gangveje på dagsinstitutionens område.

5.1.5 Parkeringspladser.

Indkørsel til dagsinstitutionen kan ske fra henholdsvis Toftevej og Ringvejen. Etablering af parkeringspladser og adgang til dagsinstitutionen skal etableres i overensstemmelse med lokalplanen for området.

5.2 Legepladsen

Legepladsen har stor betydning for livet i dagsinstitutionen, og skal have samme kvalitet og standard som bygningen.

Som inspiration til udformningen og disponeringen af legepladsen er vedlagt skitse, som er udarbejdet i forbindelse med afholdelse af workshops. Appendix 6.

Legepladsen skal kunne udfordre alle børn uanset alder og udvikling. Der skal være sanselige, udviklingsmæssige og motoriske udfordringer.

Der er beskrevet tre temaer, - natur, leg og sanse. Disponeringen af disse temaer kan ske forskelligt. Det vigtige er at legepladsen fremtræder spændende og udfordrende samt at strukturen for indretningen efterleves. Disponeringen og udformningen skal ske således områdets størrelser og indretning svarer dagsinstitutionens størrelse.

Generelt skal legepladsen indrettes med kroge og mindre planteafskærmede pladser der kan bruges til ophold og spisning.

Legepladsområdet er det område af grunden hvor der ikke er bygning, befæstigelede områder eller gangarealer.

Legepladsen skal beplantes med forskelligartede planter og træer, herunder frugttræer og –buske.

5.2.1 Struktur for indretningen.

Legepladsen disponeres således at "den kendte leg" er nær på daginstitutionens afdelinger, og "den ukendte leg" fjernt og i afstand fra bygningen. Legepladsen skal tage hensyn til store og små børn, således at den stille og den vilde leg er adskilt.

Gang- og kørelinier må ikke krydse i forhold til legearealer.

5.2.2 "Afdelingslegeområder"

Ved hver afdeling etableres mindre legeområde, der afskærmes med lav hegn eller plankeværk.

Legeområdet skal virke som samling på afdelingens børn, f.eks. i forbindes med mindre måltider eller fælles aktiviteter.

Ved vuggestueafdelingen etableres der sandkasse og legeskur samt mindre overdækket legeområde.

Ved specialafdelingen skal etableres legeplads i afskærmet gård hvor der sikres unødigt indblik.

Fra legeområdet skal der være synlighed og let tilgængelighed til legepladsen.

5.2.3 Natur

5.2.3.1 Vand og sand

Der skal etableres område til leg med vådt sand og mudder.

Der skal etableres vandhane.

5.2.3.2 Bålhytte

Der skal etableres hytte der udformes med god naturlig træk, og hvor man kan opholde sig i koldt eller vådt vejr.

Der skal kunne opholde sig ca. 25 børn og 5 voksne i hytten.

Hytten skal forsynes med vask med koldt vand og afløb.

5.2.3.3 Krat og træer

Område der udformes tæt bevoksning og så stort at der er mulighed for at "forsvinde" og med hurtigt voksende træer der bruges til at klatre.

5.2.3.4 Graveområde

Område der er afgrænset af hegn eller stakit, og hvor der kan graves huller og bygges med jord.

5.2.4 Leg

5.2.4.1 Legehuse, - skibe, mv.

Der skal etableres to legeområder med huse, skibe og andre indretninger der kan leges i.

5.2.4.2 Gynger, balance og mototik.

Der skal etableres to legeområder med gynger, klatretøve, rutsjebaner, mv. Der skal være mindst seks forskellige aktivitetsmuligheder.

5.2.4.3 Mooncar og trafikbane.

Der etableres ca. 1,5 m bred trafikbane, der kan bruges til mooncars og cykler.

Banen skal udformes spændende og udfordrende, f.eks. med legehuse, parkeringsplads og benzinstation.

Banens længde skal være mindst 80 lbm.

5.2.4.4 Klatre

Der skal etableres en klatrevæg og et klatrenet.

5.2.4.5 Udendørs teater

Mindre amfiteater skal etableres i terræn, og med skrå tilskuerpladser samt scene.

Teatret skal have plads til en børnehaveafdeling.

Der skal etableres elforsyning til lys- og højttaleranlæg.

5.2.4.6 Sandkasser

Sandkasser skal etableres flere steder, og som monteres med net for at holde dyr og katte væk.

5.2.4.7 Udeværksteder

Der skal etableres områder der er befæstiget, og hvor der kan etableres udeværksted som tømrerområde og gartnerområde.

Der skal etableres vand- og elforsyning.

5.2.4.8 Boldbane.

Der skal etableres område med plan overflade, og som kan bruges til forskelligt boldspil.

5.2.5 Sanse

5.2.5.1 Dufte og farver

Der skal etableres have, evt. som labyrint med mange forskellige blomster og planter der har særlige og kraftige dufter.

5.2.5.2 Dyrkning af afgrøder "fra jord til bord"

Der skal etableres område med højbede, hvor der kan dyrkes grøntsager, og som afskærmes med hegn eller stakit.

Der etableres område med frugttræer og –frugtbuske.

6. Byggetekniske forhold

6.1 Materialevalg

Der ønskes generelt gedigne materialer, som kan modstå det daglige slid og sikre en lang holdbarhed af daginstitutionen. Efter endt kontraktperiode efter 30 år forudsættes daginstitutionen i vel vedligeholdt stand at skulle have en restlevetid på minimum 30 år yderligere. Se endvidere Appendix 5 Aktivets stand ved ophør af kontrakten for nærmere definition.

Rengøring, allergivenlighed, akustikregulering, holdbarhed og hærværkssikring skal tænkes ind i konstruktioner, materialer og overflader.

Byggematerialer må ikke afgive stoffer, som er – eller mistænkes for at være miljø- eller sundhedsskadelige.

Byggematerialer, som efter endt brug skal i varigt deponi, skal undgås.

Stoffer, som er opført på Miljøstyrelsens Effektlister, skal undgås.

6.2 Farvevalg

OPP – operatøren kommer med oplæg til farver på gulve, vægge, døre, vinduer og lofter samt udvendige overflader. Der forventes farver som er passende for en daginstitution, som sikrer det arkitektoniske helhedsindtryk og som skaber gode pædagogiske rammer for børn og voksne.

6.3 Gulve

Der ønskes gulve med stor slidstyrke, æstetisk indbydende, god brugerkomfort, gode akustiske egenskaber og stor rengøringsvenlighed. Valget af materiale afhænger af det konkrete brugsområde og prioriteringen af disse parametre.

Der ønskes generelt anvendelse af linoleum (vinyl/PVC må ikke anvendes) til gulvene, hvor der således er mulighed for at lave "rum i rummet" – markeringer.

Hvis der anvendes fliser i f.eks. vådområder, så skal de udføres med stor planhed og med absolut fyldte fuger aht. rengøring.

Gulve i garderober og vådområder skal være med gulvvarme. Derudover skal der som udgangspunkt være gulvvarme i alle rum, hvor børn leger på gulvet. Det skal i forbindelse med projektering vurderes i det enkelte rum om gulvvarme er uhensigtsmæssig pga. stor solpåvirkning, varierende personbelastning og træglulvregulering.

6.4 Vægge

Alle indvendige vægge forventes at være vaskbare og rengøringsvenlige, minimum op til nålhøjde, dvs. ca. 2 meter. Herved øges holdbarheden mellem genbehandling/ istandsættelse, samtidig med at vedligeholdelsesudgifterne reduceres.

For malede overflader indebærer dette anvendelse af maling med en fornuf-
tig glans, som sikrer rengøringsvenlighed uden at reflektere lys.

Malede betonvægge forudsættes at være spartlede/ pudsede til jævn og
ensartet overflade.

For ikke-malede overflader skal der tages hensyn til æstetik og rengørings-
venligheden ved valget af materiale.

For indvendige vægge i lette materialer, f.eks. gipsvægge forventes disse
beklædt med glasfilt for forøgelse af holdbarheden.

Akustikregulering på vægge skal være robuste og rengøringsvenlige. Der
ønskes ikke metallisk akustikregulering.

6.5 Vinduer

Alle vinduer skal være robuste, vedligeholdelsesfrie og rengøringsvenlige.
Omfang og placering af vinduer skal indtænkes i energirammen for bygnin-
gen. Desuden skal det sikres, at rummene ikke bliver for varme pga. for
stort solindfald, så der skal bruges unødigt energi på at ventilere rummene
ekstra meget.

Der skal være oplukkelige felter øverst i vinduerne, således det er muligt at
åbne vinduer, hvis det er ønskeligt. De oplukkelige felter kan endvidere tæn-
kes ind i en evt. natkøling af bygningen. Åbning af vinduer skal være el-
betjent.

Vinduer bør ikke gå helt til gulv. Der ønskes lave karme, som kan være en
del af børnenes legeareal.

6.6 Døre

Alle døre skal være robuste, slidstærke og rengøringsvenlige. Dørene skal
generelt være med til at sikre god akustik imellem de enkelte rum.
Fleksibilitet i rummene kan skabes ved brug foldedøre eller skydedøre. Der
foretrækkes brug af skydedøre, som er skjulte i væggene.
Der skal være terrassedøre til legeareal fra hvert grupperum.

6.7 Lofter

Lofterne skal sikre god akustik i lokalerne.

6.8 Konstruktioner

Alle konstruktioner – synlige såvel som skjulte – bør udføres med stor ro-
busthed og med lille følsomhed overfor klimatiske påvirkninger. Eksempelvis
bør tagkonstruktion udføres som udluftet/ ventileret konstruktion.

7. Miljø

Skanderborg Kommune ønsker at medvirke aktivt til en bæredygtig udvikling med fornuftig brug af ressourcer. Derfor har Skanderborg kommune formuleret sine miljøkrav til bygninger i kommunen i "Politik for fremtidens byggeri i Skanderborg kommune". OPP - leverandøren skal sikre at retningslinier i dette dokument efterleves ved opførelsen af den ny daginstitution i Hørning.

8. Energiramme

8.1 Energiforbrug efter BR10 med super lavt varmekorbrug:

Byggeriet skal udføres med energiforbrug i ht. Bygningsreglementet 2010, hvor der ligger stor vægt på reducere af energiforbrug til opvarmning. Dette skal opfyldes ved energioptimering af klimaskærmen. Der ønskes ingen vedvarende energikilder implementeret i byggeriet. Beslutningen om ikke at benytte vedvarende energikilder er grundet i de store vedligeholdelsesudgifter og korte levetider der er forbundet hermed.

De energimæssige krav til byggeriet er følgende:

- Energirammen må højst være $(71,3 + 1650/A)$ kWh/m² pr. år, hvor A er det opvarmede etageareal.
- Det er et mindste krav energiforbrug til opvarmning skal være max. 15,0 kWh/m² pr. år. (Energiforbruget findes i beregningsprogrammet BE10 under nøgletal for opvarmning)
- Luftsiftet gennem utætheder i klimaskærmen må ikke overstige 0,6 h⁻¹ ved trykprøvning med 50 Pa.

Energirammen skal regnes som beskrevet i Bygningsreglementet samt SBI-anvisning 213. Dvs. energirammen omfatter energi til opvarmning, ventilation, varmt vand, køling, belysning samt el til pumper.

Bygningen skal tilsluttes fjernvarme og dette skal være bygningens eneste varmekilde, der må derfor ikke regnes med varmepumper/jordvarme i energirammen.

Tæthed og termografering

Byggeriet skal tæthedsprøves i byggefasen inden i brugtagningstidspunktet og det skal dokumenteres at utætheder i klimaskærmen ikke overstiger et luftskifte på 0,6 h⁻¹ ved trykprøvning med 50 Pa.

Samtidig med der udføres tæthedsprøvning, skal der ligeledes udføres en termografering af klimaskærmen. Termograferingen skal udføres af en uvidelig part og må ikke vise betydende isoleringsfejl og betydende kuldebroer.

Tæthedsprøvningen og termograferingen skal udføres på et tidspunkt hvor temperaturforskellen mellem ude og inde minimum er 15 °C.

8.2 Alternativ energi

Der ønskes ikke alternative energikilder for at opnå de opstillede krav til energiforbrug. Der er derimod et ønske om elementer der energioptimerer klimaskærmen og tekniske installationer.

Hvis der måtte være behov for køling for at overholde kravene til det termiske indeklima, skal dette være med Solkøling (Absorptionskøling med solenergi).

Herunder er anført mulige alternative energiformer m.m. som inspirationskilde:

- solvægge til forvarmning af ventilationsluften
- mekanisk ventilation med meget lavt energiforbrug og høj varmegenvinding
- kombination af mekanisk ventilation til vinterdrift og naturlig ventilation til sommerdrift og natkøling
- Effektiv belysning med høj virkningsgrad
- solkøling – Absorptionskøling med solenergi
- Tunge bygningsmaterialer, der kan akkumulere natkøling
- CTS-system og energiovervågning
- energi- og vandbesparende installationer

8.3 Særlige energitiltag

I dette afsnit redegøres for en række energitiltag, som skal indbygges i projektet og som skal være med til at synliggøre byggeriets fokus på energi- og miljøområdet

8.3.1 Forbrugsmålere

Der skal installeres målere til brug for styring af vand, varme og el

Vand:

Forbrug til varmt vand

Varme:

Forbrug til opvarmning af varmt brugsvand

Forbrug pr. ventilationsanlæg

Forbrug pr. blandedekreds til opvarmning

El:

Elforbrug pr. ventilationsanlæg

Elforbrug pr. afdeling

Elforbrug for fællesområder/ fællesanlæg

Data fra målere overføres via CTS-anlæg/WEB til Skanderborgs Kommunes net, til brug for kommunens hjemmeside. Skanderborg Kommune kører med energiovervågningssystem fabr. Omega fra Omega SoftTec A/S

8.3.2 Brugsvandsopvarmning

Brugsvandsopvarmningen ønskes, hvis dette driftsmæssigt er en fordel, udført decentralt og disponeret således, at cirkulationsledning kan undværes. Opvarmning af varmt brugsvand skal ske således risikoen for legionella minimeres.

8.3.3 Belysning

Der ønskes belysning med lavenergi lyskilder og zoneopdelt styring i forhold til persontilstedeværelse og dagslysindfald. Se også kapitel 12.

8.3.4 El-forbrugende apparater i køkken

Alle El-forbrugende køkkenmaskiner og apparater i storkøkken mm som f.eks. køle- og fryseskabe, opvaskeanlæg, ovne, kippande mm. skal være blandt de elforbrugende apparater, som er anbefalet af Elsparefonden.

Energiforbrug til de enkelte apparater skal dokumenteres.

9. Indeklima

9.1 Ventilation

Ventilationsanlæg omfatter alle typer anlæg til sikring af, at brugerne får et sundt og acceptabelt indeklima og således at alle gældende regler, normer og krav overholdes.

Ventilationsanlægget skal designses således at følgende krav opfyldes:

- Det må ikke kræve manuel oplukning/lukning af vinduer eller på anden måde være afhængig af brugerens adfærd
- Det må ikke medføre træk og støj i åbningstiden (dvs. åbning af vinduer må kun ske uden for egentlig åbningstid i kølige perioder og mod trafikkeret vej)
- Det skal sikre en til stadighed god luftkvalitet i alle rum
- Det skal sikre en stabil lufttemperatur i rummene, idet tilladt variation mellem gulv og loft samtidig er begrænset
- Det skal naturligvis sikre en optimal driftsøkonomi

Det er derfor Skanderborg Kommunes forventning, at det mest optimale til den almindelige rumventilation vil være at etablere et kombineret ventilationsanlæg, bestående af et mekanisk ventilationsanlæg med indblæsning og udsugning med varmegenvinding og balancerede luftmængder, suppleret med et anlæg for naturlig ventilation til spidsbelastninger, i sommerperioder med høje udetemperaturer m.v. Det skal dog til en hver tid sikres at BR-krav (gældende ved projektering) omkring energiforbrug er overholdt.

Alle rum skal ventileres således at ventilationsbehovet tilpasses rummets funktion, brug og belastning.

Ved fastlæggelse af ventilationsanlæggene skal det tilstræbes, at der er luftbalance i hvert rum. Al luft der fjernes ved udsug skal erstattes af trækfri indblæst friskluft.

Ventilationsanlæggene forventes primært opbygget som mekaniske anlæg med indblæsning, udsugning og varmegenvinding. Varmegenvindingsformen vælges på baggrund af hvilken kvalitet den udsugede luft har med baggrund i valget af den højeste genvindingsgrad. Der forventes valgt anlæg med en meget høj virkningsgrad.

De valgte anlæg herunder alle komponenter og kanaler forventes designet således at minimalt energiforbrug opnås. Herunder skal der også lægges stor vægt på lækagefaktor på ventilationskanaler, som minimum skal være klasse E på runde kanaler og klasse D på rektangulære kanaler.

Der udføres rensedgange på kanalsystemet.

Naturlig ventilation kan vælges som supplement til den mekaniske ventilation, og skal i så fald forsynes med automatisk styring af åbning/lukning af vinduer.

Til særlige rum og formål herunder produktionskøkken skal der etableres procesventilation med balanceret ventilation.

I rum forsynet med procesventilation må der ikke samtidig benyttes naturlig ventilation. Procesventilationen kan og skal indgå som en integreret del af rummets ventilation i øvrigt.

Udsugning fra toiletter skal ydes særlig opmærksomhed mht. kortslutning af luft.

Al ventilation skal opfylde krav i gældende normer og lovgivning, hvilket skal eftervises efter endt indregulering inden ibrugtagning.

Luftmængderne vælges på baggrund af specifikationer i efterfølgende afsnit.

9.1.1 Atmosfærisk indeklima

For at sikre tilfredsstillende atmosfæriske indeklima skal luftmængden som minimum dimensioneres for det mest begrænsende af følgende krav:

- BR10 6.3.1.3 stk. 1. (5 l/s pr. voksen, 3 l/s pr. barn og 0,4 l/s pr. m²) og CO₂-niveau må i længere perioder ikke overstige 0,1 pct. (En længere periode fastsættes til en time pr. dag)
- Arbejdstilsynet Vejledning om indeklima, AT-vejledning A.1.2. Herunder krav til maksimale CO₂ koncentrationer.

9.1.2 Termisk indeklima

For at sikre tilfredsstillende termiske indeklima skal luftmængden dimensioneres for / bygningerne udformes / og anlæggene opbygges således, at følgende krav overholdes, hvor kravene gælder for alle rum, hvis ikke andet er angivet under beskrivelsen af det enkelte rum.

Sommerperioden:

Beklædning: 0,5 clo

Aktivitet: 1,4 met (Børnehave)

Operative temperatur: to 24 °C ± 1 °C

Forskel i vertikal lufttemperatur, mellem 1,1 m og 0,1 m over gulv: $\nabla t_a < 3$ °C

Luftens middelhastighed: $V_a < 0,20$ m/s

Vinterperioden:

Beklædning: 1,0 clo

Aktivitet: 1,4 met (Børnehave)

Operative temperatur: to 22 °C ± 1 °C

Forskel i vertikal lufttemperatur, mellem 1,1 m og 0,1 m over gulv: $\nabla t_a < 3$ °C

Luftens middelhastighed: $V_a < 0,15$ m/s

Vedrørende strålingstemperaturassymetrien imellem kolde vertikale overflader, strålingstemperatur-assymetrien på grund af varme lofter og overfladetemperatur af gulve henvises til DS 474 figur V 2.3a.

Toleranceoverskridelser som angivet i DS 474 afsnit 2.5 vejledning kan accepteres.

Luftmængden bestemmes ved BSIM beregninger.

Ved fastlæggelse af luftmængderne skal både atmosfærisk og termisk indeklimakrav overholdes, således luftmængderne styres efter CO₂-indholdet og temperaturen i de enkelte rum.

Sikring af røg- og brandspredning via ventilationsanlæg

Der ønskes at ventilationsanlæg udføres efter princippet røgventileret kanalsystem. For at reducere antallet af røgspjæld og derved reducerer driftsomkostningerne.

9.1.3 Styling af ventilation

Anlæggene for generel rumventilation skal ikke kunne startes og stoppes manuelt, men overvåges direkte for hvert enkelt rum vha. temperatur og CO₂-målere. Måleværdierne herfra skal kunne registreres og dokumenteres på dertil egnet CTS anlæg.

Specielle krav til ventilation af de enkelte rumtyper fremgår af beskrivelsen af de enkelte rum.

Vinduer, som ikke er en del af et automatisk styret naturlig ventilationssystem, skal kunne åbnes manuelt for supplerende udluftning i varme perioder. Dette må dog ikke medregnes som et supplement ved beregning af dimensionerende luftmængder. Det må dog medregne naturlig ventilation med automatisk styrede vinduesopluk.

9.2 Lys

9.2.1 Dagslys

Godt dagslys skal prioriteres højt, idet varmegener og blænding samtidig skal begrænses med hensigtsmæssig solafskærmning.

Der skal være udsyn til omgivelserne gennem vinduerne. Alle rum for undervisning og ophold skal indrettes med godt og gerne varieret dagslys, hvor sidelys eventuelt suppleres med ovenlys og højsiddende sidelys/shedlys med særlig opmærksomhed på rum med en dybde på over ca. 7 - 8 meter.

Der skal være tilstrækkeligt dagslys i rum, hvor der regelmæssigt opholder sig børn. Dette krav vil efter Bygningsreglementet normalt være opfyldt, når vinduesarealet ved sidelys svarer til mindst 10 % af gulvets areal, eller ved

ovenlys mindst 7 %. Vinduesarealet bør imidlertid sjældent være mindre end 20 % af gulvarealet, hvis dagslyset skal være rigeligt.

Ovenlys bør normalt kun anvendes som supplerende lyskilde sammen med

facadevinduer, særligt ved store rumdybder, hvor der med fordel kan anvendes vinduer i to af rummets flader (vægge og loft). Ovenlysene kan ofte med fordel

placeres nær en vægflade, så lyset fordeles diffust fra fladen.

Lyset må ikke fremkalde uheldige refleks-, skygge- og kontrastvirkninger. Det vil ofte være påkrævet at indbygge reguleringsmuligheder i form af afskærmning, gardiner osv., fordi det er vanskeligt at styre lysvirkninger under forskellige vejr- og årstidsforhold.

Blænding og blændingsfænomener bør forebygges. Det er vigtigt, at særligt vinduesomgivelserne har en lys farve, men også at lokalernes vægge i øvrigt holdes i en lys tone. Blænding fra vinduer hænger nøje sammen med vinduesstørrelse, vinduernes placering og orientering, samt med farverne på vinduernes nære omgivelser (rammer, karme, lysninger og vægflader).

Særligt højtstående vinduer giver meget dagslys, men de øger risikoen for blænding, og de bør derfor altid være forsynet med en effektiv, fleksibel afskærmning.

Af hensyn til risikoen for overophedning om sommeren bør summen af vinduer placeret i facaderne mod syd, vest og øst kun sjældent være større end 30 % af gulvarealet.

Ved et glasareal, der udgør mere end 30 % af facaden (facadeareal målt indvendigt) i de tre retninger, bør der være en udvendig og regulerbar solafskærmning. Det er OPP selskabets ansvar at vurdere behovet for nødvendig solafskærmning.

Nødvendig solafskærmning / gardiner skal være indeholdt i OPP-selskabets ydelser. Gardiner ses gerne udført som lamelgardiner.

Der ønskes mulighed for egentlig mørklægning i musik, motorik og teaterum.

Mørklægningen skal kunne fjernbetjenes elektrisk.

9.2.2 Belysning

Der ønskes varieret og energivenlig kunstig belysning der tilgodeser børns trivsel i en børneinstitution.

I hvert opholdsrum udføres almenbelysning med belysningsarmaturer nedhængt fra loft, arbejdsbelysning med pendler over tegne-/maleborde, læse-

lys med vægmonterede belysningsarmaturer hvor der læses højt samt spots på loftet eller væggen for belysning af opslagstavler, plakater mm.

Inden for hvert enkelt opholdsrum skal belysningen opdeles på flere tændinger samt dæmpning, så det er muligt at skabe forskellige belysningsoplevelser der passer til den aktuelle brug af rummet.

Belysningsanlægget skal tage udgangspunkt i:

Lys i børnehøjde af Karin Barrie Larsen, artikel i LYS, 2007

LYS, Larm, Leg af asger bc LYS, 2005

Godt lys - god leg – om belysning i daginstitutioner af asger bc lys, 2010

DS 700 Kunstig belysning i arbejdslokaler.

Lamper og armaturer skal være afskærmede således, at man ikke kan se direkte op i lyskilden.

Belysningsarmaturer må ikke give anledning til blænding. Blændingsberegninger bør gennemføres for alle steder i rummet, hvor børnene kan opholde sig, fx også i gulvniveau.

Både belysning samt farvevalg på vægge, lofter og gulve har betydning for lysforholdene.

Overgange fra større mørke flader til større lyse flader må ikke være for bratte, hvis en god arbejdsbelysning skal være mulig. Sådanne bratte overgange bør også undgås for.

Der er et krav på 200 Lux til almen belysning, samt et minimumsniveau på 100 Lux.

I rum med dagslysindfald udføres trinløs dagslysstyring, samt manuel dæmpning.

Belysningen skal aktiveres via tryk ved dør til rummet.

Belysningen skal overstyres af bevægelsesfølere i alle rum, som med en forsinkelse på 5 minutter slukker alt lys i lokalet når der ikke registreres bevægelse, manuel overstyring skal ligeledes nulstilles.

Belysning af gangarealer, fællesområder styres ligeledes af bevægelsesfølere, kombineret med lux-målere.

I fællesområder og samt gange opsættes orienteringslys, som er tændt i den del af åbningstiden, hvor der er behov herfor.

Ved bevægelse i området tændes supplerende belysning, styret af bevægelsesfølere.

Akustik

Materialevalget skal vurderes nøje med hensyn til lyddæmpende egenskaber, og der skal findes passende løsninger, som både tilgodeser kravene om akustisk regulering og rengøringsvenlighed.

Myndighedskrav til lydforhold skal som minimum overholdes. Dette gælder også døre såvel skyde- som foldedøre mellem de enkelte rum.

Desuden skal krav og anbefalinger i "Vejledning om lydforhold i undervisnings- og daginstitutionsbyggeri fra Erhvervs- og Byggestyrelsen" opfyldes.

Forsyningsforhold

9.3 Elforsyning

Forsyningsleverandør er Østjysk Energi, stikledningsfremføring mv. aftales med ovenstående.

Investeringsbidrag afholdes af OPP-leverandør.

9.4 Varmeforsyning

Bygningen forsynes med fjernvarme leveret af Hørning Fjernvarme, hvis leveringsbetingelser samt tekniske bestemmelser skal overholdes.

Tilslutningsbidraget oplyses af Hørning Fjernvarme og omkostning afholdes af OPP – leverandør.

9.5 Vandforsyning

Bygningen forsynes med brugsvand leveret af Hørning Vandværk, hvis leveringsbetingelser samt tekniske bestemmelser skal overholdes.

Tilslutningsbidraget oplyses af Hørning Vandværk og omkostning afholdes af OPP – leverandør.

9.6 Telefon

Forsyningsleverandør er TDC-net, stikledningsfremføring mv. aftales med ovenstående.

Udgifter til telefonlinier for tekniske anlæg afholdes af OPP - leverandør.

Daginstitutionen installeres med IP telefoni. Aktive komponenter leveres af Skanderborg Kommune.

9.7 Internet/bredbånd

Forsyningsleverandør er Skanderborg Kommune, OPP - leverandør leverer og fremfører fibernet fra Hørning Hallen/Hørning Juniorklub (Toftevej 53 g, 8362 Hørning) til det rum i daginstitutionen, hvori krydsfeltet placeres. Fiber leveres som en 12 fiber som termineres i begge ender.

Skanderborg kommune har vedligeholdelse af fiber på Hørning hallens matrikel. OPP leverandør har vedligeholdelse af fiber på daginstitutionens matrikel.

9.8 TV / Radio

Forsyningsleverandør er Skanderborg Antenneforening, stikledningsfremføring mv. aftales med ovenstående.

Udgifter til antenneanlæg afholdes af OPP - leverandør.

10. El-installationer

10.1 Generelt

Der skal leveres og udføres komplette elinstallationer iht. stærkstrømsbekendtgørelsen, bygningsreglementet, arbejdstilsynet, veterinærmyndighederne og de lokale myndigheders bestemmelser.

Installationerne skal leveres i absolut god håndværksmæssig udførelse.

Alle installationer og nedføringer uden for teknikrum udføres skjult.

Alle materialer skal leveres i nye og anerkendte fabrikater, og leveres og opsættes i en sådan kvalitet og robusthed, at de kan modstå de påvirkninger, som de bliver udsat for.

Hulgennemføringer/lukninger, lydisolering, brandtætning og lign. skal udføres efter gældende bestemmelser. Der skal evt. lægges ekstra disponible rør i særlige gennemføringer.

10.2 El-forsyning

Stikledningen dimensioneres for min. 30 % disponibel kapacitet.

Der leveres hovedmåbertavle, som forsyner diverse undertavler.

Hovedledninger dimensioneres for min 30 % disponibel kapacitet.

Der installeres fælles elafregningsmåler for hele bebyggelsen.

Installationen opdeles i hvert område for sig, hver forsynet med individuel el-bimåler.

Hvert ventilationsanlæg forsynes med el-bimåler.

Data fra elmålere overføres via CTS-anlæg til Skanderborgs Kommunes net, til brug for kommunens hjemmeside.

Der udføres forsyningssystem TN-S i hele bygningens installationer.

Installationer udlægges for max. Spændingsfald på 4 %

Elinstallationerne beskyttes af HPFI, som opdeles sektionsvis på gr. afbrydere.

Potentialudligning/udligningsforbindelser udføres efter gældende bestemmelser. I føringsveje skal der fremføres blank 1 x 50 CU i hele føringsvejens længde. Alle el-tavler udlignes via den fremførte 50 CU.

10.3 Føringsveje

Der skal oplægges føringsveje, koordineret med øvrige entreprenører. Føringsvejene skal oplægges (evt. i samråd med arkitekt) som kabelstige-, kabelbakke eller gitterbakke. Føringsveje der oplægges som forsyning til stikkontaktstationer o.l. skal være udført i plast eller malet jern.

Generelt for alle føringsveje skal de være bestykket med 2 skillestykker (3 spor) for hhv. stærkstrøm, svagstrøm og evt. maskintekniske installationer.

Føringsveje skal dimensioneres for min. 30 % disponibel plads.

Al levering og montering af føringsveje skal være med fabriksfremstillede stykker, her tænkes især på vinkler, bøjninger, ophængsbeslag m.v.

På føringsveje opsættes via laskeplader på siden samledåser m.v.

10.4 El-tavler

Tavler opsættes og deles områdevis.

Der leveres eltavler type pladejern i anerkendt fabrikat.

Tavler opbygges som gulvtavler med kabelspor for min. hver 2 vandrette felter med install. materiale.

Tavler opbygges som min. form 2.

Tavler dimensioneres for min 30 % disponibel plads.

Tavler opdeles med grupper og låger for hhv. lys, 230V stikkontakter samt kraft og øvrige installation.

Grupper for lys og 230V stikkontakter udføres med 2 pol grupper.

Tavler monteres med autm. sikringer.

Tavler forsynes med transientbeskyttelse.

Tavler skal være tydelig mærket med fabriksfremstillede skilte.

10.5 Elinstallationer

Generelt skal elinstallationer udføres som skjulte installationer.

Der regnes med udførelse af Intelligente elinstallationer.

Der leveres og opsættes monteringsmateriale i god kvalitet.

Monteringsmateriale skal være af samme fabrikat. eller system gældende for afbrydere, tryk, 230V stikkontakter svagstrømsudtag m.v.

Monteringsmateriale skal være modulopbygget med udskiftelige rammer, tangenter og afdækninger.

10.6 Stikkontaktinstallationer

Generelt monteres der en stikkontakt pr. 4 m²

I køkken monteres 2 stikkontakter pr. bordplade

I grupperum, alrum og aflastningsrum udføres stikkontakter på 2 tændinger med afbryder ved dør.

I hvert rum monteres 1 stk. rengøringsstikkontakt inden for døren, stikkontakter monteres på egen gruppe.

Fritsiddende stikkontakter monteres 600 mm over gulv

Ved borde monteres stikkontakter 1100 mm over gulv

Udvendig på facade monteres stikkontakter pr. 20 m samt 1 stk. ved hver indgang. Stikkontakter forsynes fra egen gruppe i hovedtavlen. Uden for brugstid skal strømmen afbrydes.

Ved P-plads monteres 2 stk. stikkontaktstander med 230V CEE stik til brug for elbiler, hver stander forsynes fra egen gruppe i hovedtavlen. Uden for brugstid skal strømmen afbrydes.

Ved udendørs teater monteres 1 stk. stikkontaktstander med 1. stk. 400V CEE stik samt 2 stk. 230V stik. Stikkontakter forsynes fra egen gruppe i hovedtavlen. Uden for brugstid skal strømmen afbrydes.

Der skal udføres nødvendige kraftstikk. 3 x 400V type CEE. I lokaler hvor øvrige tekniske installationer udføres som planforsænket skal 400V CEE stikk. også udføres som planforsænket.

10.7 Installationer ved kontorarbejdspladser

Ved arbejdspladser udføres stikkontaktstation, bestykses med 4 stk. alm. Stikk samt 1 stk. dobb. RJ45.

Vedr. omfang af arbejdspladser se IT- kabling (telefon/EDB)

Der udføres 3 arbejdspladser pr. gruppe. og max. 6 grupper pr. HPFI.

10.8 Kraftinstallationer

Der skal leveres og monteres komplette installationer for bygningens kraftinstallationer.

Herunder skal der udføres installationer til komponenter (maskiner, udstyr) der forefindes i de enkelte rum. f.eks. produktionskøkken m.v.

10.9 Hårde Hvidevarer og køkkenudstyr

Hårde hvidevarer (køleskabe, fryser, komfur, opvaskemaskiner, vaskemaskiner, tørretumbler, tørreskabe, emhætter m.v.) skal leveres og monteres i den bedste energimærkning i anerkendte fabrikater.

Opvaskemaskiner leveres til brug for institutions brug

10.10 Belysningsanlæg

Der skal leveres og monteres komplette belysninger til byggeriet. Valg af armaturer m.v. skal udføres i samarbejde med byggeriets arkitekt. Se 10.2.2.

Der skal primært anvendes runde belysningsarmaturer, i personalerum kan anvendes indbygget 60X60 belysningsarmaturer, der må generelt ikke anvendes aflange belysningsarmaturer i opholdsrum.

I rum, hvor der må regnes med ophold af kortvarig tid skal belysning udføres via PIR sensor f.eks. Toilet, forrum, gangarealer, lagerrum osv. For gangarealer dog med tidsstyring af orienteringsbelysningen i de perioder, hvor daginstitution benyttes, med hensigtsmæssig sektionsoptdeling, - således at den generelle belysning styres af PIR sensoren.

For udearealerne etableres der belysning i henhold til Belysningsklasse E-2. Der skal minimum være belysning på veje, p-pladser, legepladser, huggeplads, cykelstier og gangstier for ankomst til daginstitution.

I grupperum, alrum og aflastningsrum skal der placeres ekstra udtag for pendler og belysning af vægarealer, således at der er mulighed for fleksibel indretning, minimum 1 udtag pr. 10 m². Udtag for vægllys placeres i væg. Udtag for pendler placeres i loft. Der udføres tænding for hver kategori.

Læselys tilsluttes til stikkontakt i rummet.

Pendler tilsluttes med lampestik.

Oplæg til belysning og styring, se efterfølgende:

Rumtyper:	Almenbelysning, påbyg. på loft	Almenbelysning, indbyg. i loft	Almenbelysning, indbyg. i loft, indirekte lys	Almenbelysning, nedhængt, op/ned lys	Almenbelysning, nedhængt, indirekte lys	Læsebelysning, sofa/stol, på væg	Almenbelysning, på væg, nedlys	Almenbelysning, på væg, op/ nedlys	Almenbelysning, på væg, oplys	Arbejdslys på borde, nedhængte pendler	Almenbelysning, under overskabe	Spejlbelysning, over spejl	Belysning af vægareal, strømskinner med spot		Terrænbelysning, pullerter	Terrænbelysning, lygter på 3,5m mast	Terrænbelysning, på væg, nedlys	Terrænbelysning, indbygget i udhæng		Styret via bevægelsesmelder	Styret via bevægelsesmelder/ tryk	Styret via bevægelsesmelder/ lux	Styret via bevægelsesmelder/ lux/dæmp	Styret via bevægelsesmelder/ lux/ tryk/ dæmp	Ornteringsbelysning styret via alarm /manuel	Styret via lux/ur/bevægelsesmelder
Hovedindgang							x															x			x	
Indgang afdelinger							x															x			x	
Gange			½			x	x	x															x		x	
Garderobe			½			x	x	x															x			
Grupperum			x		x				x	x		x												x		
Aflastningsrum			x		x				x			x												x		
Pædagogisk køkken			x							x														x		
Gæstedagplejen			x		x				x			x											x			
Krybberum	x																					x			x	
Toiletter		x										x								x						
Udetoilet		x																		x						
Alrum			x		x				x				x											x	x	
Produktionskøkken		x																			x					
Børnekøkken			x						x	x											x					
Musikrum		x	x						x				x											x		
Teaterum				x									x											x		
Motorikrum				x									x											x		
Værksted			x						x				x											x		
Kontor		x	x						x															x		
Personalerum		x	x						x				x											x		
Møderum		x	x						x															x		
Omklædning og Bad	x											x								x						
Depotrum	x																				x					
Vaskeri	x																				x					
Rengøringsrum	x																				x					
Depot og lager	x																				x					
P-plads															x											x
Stier													x													x
Skure, indvendig	x																									
Facader																x	x									x
Facade ved indgang																x	x									x
Note:	"½": Max halvdelen af lyset må komme fra denne belysningstype																									

10.11 Sikkerhedsinstallationer

Sikkerhedsinstallationer er installationer der er krævet af myndighederne.

Automatisk Brand Alarm (ABA) – anlæg. ABA-Centralen skal være analog og adresserbar, centralen skal være med filtre, som kan skelne mellem falske signaler og rigtige brandtilløb.

Som detektorer skal anvendes egnede (Ion/termo) i de enkelte rum. Detektorer skal være analog adresserbare.

Automatisk Branddør Lukke (ABDL) - anlæg leveres og monteres iht. brandmyndighederne.

Røgventilationsanlæg skal regnes leveret for komfortventilation med vindmåler og regnsensor.

Nød- og panikinstallationer skal leveres som centralt anlæg med enkeltovervågning

Varslingsanlæg leveres og udføres iht. gældende bestemmelser med alarmgiver planforsænket i de enkelte rum.

Ovenstående anlæg skal leveres i anerkendte fabrikater, og udføres efter myndighedernes godkendelser og fabrikantens anvisninger.

Centraludstyr og paneler uden for teknikrum skal integreres i bygningsdele så det maksimale fremspring er 50 mm.

10.12 Svagstrømsinstallationer

10.12.1 IT- kabling (telefon /EDB)

Der skal udføres komplet PDS kabling til EDB og telefon til hele daginstitutionen.

Der skal regnes med 19" rack-skabe 80 x 80 x 200 med aftagelige sider og glasfront. Rackskabe skal udformes med hylder til montering af aktive komponenter som leveres af Skanderborg kommune.

Rackskabe leveres komplet med patchpaneler for EDB og telefon, patchkabler, powerpanel m.v.

Der skal etableres kabling til kontorarbejdspladser og for trådløst netværk. Selve de aktive komponenter for trådløst netværk er ikke med i OPP-selskabets ydelser.

Anlægget skal dimensioneres efter G+ standard (125 MBit)

Kablingen udføres som Kat 6 uden skærm.

Hvis det evt. skønnes anvendelse af underrack, skal der fremføres 12- leder lyslederkabel imellem rackskabe.

Ved større afstande skal der ligeledes fremføres 12 – leder lyslederkabel.

TLF. / EDB stikk. / konektor m.v. skal tydelig mærkes med tilhørsforhold og hver sin farve for hhv. tlf. og edb. udtag.

Bestykning af EDB/telefon:

Der opsættes A-stationer med EDB og telefon i følgende rum:

2 stk. i hvert kontor

1 stk. i hvert møderum

3 stk. i Fly-in rum

2 stk. i hvert personalrum

1 stk. i hvert værksted

1 stk. i produktionskøkken

2 stk. i alrum

1 stk. i hver grupperum.

1 stk. i hver aflastningsrum.

1 stk. ved hvert ventilationsanlæg

Herudover opsættes der i opholdsområder EDB / 230V udtag for trådløs netværk, så hele institutionen vil have adgang til trådløs netværk.

Infoskærme ved indgange:

Der opsættes EDB / 230V udtag for infoskærme ved hver indgang.

10.12.2 Infoskærme

Der leveres og monteres 32" infoskærme ved alle indgange, ved hver afdeling og i fælles område, incl. nødvendig hardware og software fuld færdig til brug. Anlægget skal anvendes til at videregive information til forældre og personale.

10.12.3 Antenneanlæg

Der leveres og monteres antennestik i alrum, møderum og personalrum. Antenneanlæg tilsluttes fællesantenneanlæg incl. alle omkostninger.

10.12.4 Automatisk Indbruds Alarm (AIA) / Adgangskontrol (ADK)
Der leveres og installeres et komplet AIA og ADK anlæg, incl. alle omkostninger.

ADK-anlægget skal dimensioneres for 75 brugere.

Der er i Skanderborg Kommune indgået en aftale med G4S omkring sikring af kommunens institutioner med AIA (alarm)- og ADK (adgangskontrol) anlæg.

Anlæggene skal være tilpasset behovene i den enkelte bygning og central. Udstyret skal som minimum opfylde visse krav i forhold til den aktuelle drift og institutionstype - blandt andet med S18 centraler og kombidetektorer.

Forsikringsteamet skal i samarbejde med G4S inddrages tidligt i processen, og senest når der foreligger færdige plantegninger.

Det materiale, der benyttes i nybyggeri i Skanderborg Kommune, skal sikringsmæssigt leve op til de standarder, som Forsikring & Pension har sat i deres retningslinjer for f.eks. døre, vinduer og låse.

Anlægget skal kunne godkendes af relevante instanser. Anlægget skal udføres som et skalsikringsanlæg suppleret med nødvendige PIR sensorer. Anlægget skal kunne sektionsvis opdeles.

Anlægget forsynes med alarmopkald til i rækkefølge flere tlf. nr., herunder til alarmcentral og/eller politi.

10.13 Standby-forbrug

AIA-anlægget udføres med signal for afbrydelse af bygningens standby-forbrug samt tekniske anlæg hvor drift ikke er påkrævet.

10.14 Scenelys

I forbindelse med scenen skal der leveres og installeres hæve/sænkbare lysbomme monteret med 8 stk. 230 V stik. forberedt for installation af Skanderborg Kommunes lysanlæg. Hver stikkontakt og projektør skal kunne individuelt styres fra centralt sted.

10.15 Mærkning

Alle installationer skal udføres med en god og holdbar mærkning iht. gældende bestemmelser og god håndværksmæssig levering.

11. VVS-intallationer

11.1 Generelt

Ved udformning, materialevalg og placering i bygning/terræn skal installationerne sikres lang leve tid. Renholdelse, vedligeholdelse og reparation/servicering skal kunne foretages uden væsentlig indgreb i andre bygningsdele og befæstede arealer.

DS Normer skal overholdes.

Vekslere, varmtvandsholdere, blandearrangementer, ventilationsaggregater og lign. placeres i selvstændige teknikrum indrettet til formålet.

Der udføres bimåling på vand og varme iht. afsnit 9.4

11.2 Afløbsinstallationer

Afløbsanlægget udformes med hensyntagen til nem vedligeholdelse og rensning.

Gulvafløb skal være i rustfri udførelse. Afløb i rengøringsrum dimensioneres som gulvgrube iht. krav ved tømning af gulvmaskine.

11.3 Brugsvandsinstallationer

Brugsvandsinstallationer omfatter komplet brugsvandsinstallation for en daginstitution såsom:

- Drikkevand, indendørs og udendørs
- Brugsvand til køkkenvaske, håndvaske, toiletter, brusere mv.
- Koldt- og varmt brugsvand i forbindelse med undervisning, såvel indendørs som udendørs.
- Slangevindeskabe
- Evt. sprinkling.

Brugsvandsinstallationerne udføres med korrosionssikre løsninger/materialer. Rørinstallationen fremføres primært skjult, evt. over demonterbare inddækninger. Såfremt der anvendes synlige installationer skal rengøringsvenlige løsninger vælges.

Løsning for varmt brugsvand vælges under hensyntagen til:

- Minimering af energiforbrug
- Minimering af vandforbrug
- Varierende brugsvandstemperatur efter behov. Brusere min. 40 °C, håndvaske min. 40 °C, køkkenvaske og rengøringsvaske min. 50 °C. Det varme brugsvand skal dog kunne hæves til 55 °C.
- Udformning af det varme brugsvandssystem således bakterieforurenet brugsvand (herunder Legionella bakterien) undgås, dvs. recirkulation af varmt vand med en temperatur på mindst 60 °C – eller tidssvarende

sikring. Anlægget udføres med så lidt vandindhold som muligt herunder kortest mulige koblingsledninger.

- Levering af varmt brugsvand til daginstitution herunder varmt brugsvand til omklædningsfaciliteter.

Specielle krav samt øvrigt omfang af brugsvandsinstallationerne fremgår af beskrivelsen af de enkelte rum. Hvor der er anført adgang til vand eller tilsvarende angivelse, skal der etableres både koldt og varmt vand.

Omfang af udendørs installationer fremgår under afsnit 1-6. Alle udendørs tapventiler skal kunne afspærres centralt i teknikrum.

Der skal være skodningssikring på installationer, som benyttes eller som er i børns opholdsareal. Skodningssikring placeres så tæt på installationen, at der ikke opstår risiko for bakteriedannelse i rørrerne.

11.4 Sanitet

Sanitet og blandingsbatterier skal være i robust og rengøringsvenlig udførelse egnet til børnehavebrug. Glasur og emalje skal være hård og glat.

Finish på rustfri vaske skal være uden skarpe kanter og alle samlinger skal lukkes uden mulighed for skidtsamling.

Klosetter skal så vidt mulig være væghængte med vandbesparende to-skyls funktion. Toiletsæder skal være i hård plast udførelse uden PVC.

11.5 Varmeinstallationer

Varmeinstallationerne omfatter komplet opvarmning af daginstitution.

Valg af opvarmningsform kan enten være radiatorer, konvektorer, gulvvarme, strålevarme eller ventilationsopvarmning eller en kombination af flere. Gulvvarme etableres iht. specifikationer i afsnit 7.3

Styringen udformes således, at varmen til de enkelte rum kan styres automatisk afhængig af belastningen via følere i det enkelte rum.

Radiatorer styres med selvvirkende radiatortermostater.

I store rum hvor flere radiatorer har samme brugs mønster, ønskes disse styret fælles på en rum termostat evt. trådløst.

Varmeanlægget skal sammen med ventilationen opfylde komfortkrav beskrevet i afsnit 10.1.

Rørinstallationen fremføres primært skjult, evt. over demonterbare inddækninger. Såfremt der anvendes synlige installationer skal rengøringsvenlige løsninger vælges.

Specielle krav samt øvrigt omfang af varmeinstallationerne fremgår af beskrivelsen af de enkelte rum. Forbindelsesgange skal ligesom alle øvrige lokaler være opvarmede.

Koblingsledninger til radiatorer skal føres skjult og udtag placeres i væg.

Varmeinstallationer udføres med blandesløjfer opdelt i zoner efter brugs-mønster. Gælder ligeledes gulvvarme.

Varmeflader i ventilationsanlæg udføres med separate blandesløjfer bestykket som på varmeanlæg.

11.6 Køleanlæg

Der installeres ikke traditionelle køleanlæg. Overholdelse af termiske komfortkrav sikres ved brug af passive tiltag som tunge bygningsdele og sol-lafskærmning. Hvis de passive tiltag ikke er tilstrækkelig skal køling udføres med "Solkøling" (Absorptionskøling med solenergi).

11.7 Ventilation

Er beskrevet under pkt. 9.

11.8 CTS-anlæg

Der leveres komplet CTS anlæg for el, varme, ventilation samt brugsvand. CTS-anlægget skal være af et anerkendt fabrikat og have fuld integration med LON.

Data overføres til hovedstation, hvor der lægges anlægsbilleder ind.

Hovedstation, bestående af egnet PC med de nødvendige programmer installeret, 19" fladskærm og printer, placeres i teknikrum.

Anlægget udføres med dynamisk grafik. Skærbilleder skal opbygges logisk med dansk tekst.

Skærbilleder på teknisk niveau skal omfatte alle tilsluttede installationer. Der skal være dynamisk visning af blande-zoner, varmtvandsanlæg, ventilationsanlæg og lignende. Hvor teknik eventuelt placeres decentralt, etableres undercentraler, som opkobles til hovedstationen.

Anlægget skal udføres og opkobles, således det bliver muligt eksternt at betjene anlægget via nettet. Niveauer for tilladt betjening skal sikres med password.

Anlægget må ikke kobles på kommunens netværk. Alle nødvendige installationer, som f.eks. ADSL forbindelse, skal udføres.

Anlægget skal udføres med individuel rumregulering af varme og ventilation. Det skal være muligt, på rum-, og teknisk niveau, at aflæse ønskede og aktuelle værdier på spjæld, ventilmotorer, frekvensomformere, CO2 værdier, temperaturer og lignende.

Anlægget skal være et åbent system i henhold til følgende:

CTS anlæggets software på hovedstation og undercentraler må ikke være låst og/eller begrænset til kun at kunne anvendes/ændres/udvides etc. af den oprindelige CTS leverandør.

Brand- og røgspjæld skal være med kontakt for alarm via CTS-anlægget.

Der skal ved anlæggets ibrugtagningstidspunkt til Skanderborg Kommune medfølge:

Original CD-ROM med serienummer og unlock-kode vedrørende softwarens programmel.

Komplet backup af hele hovedstationens software inklusive alle indstillingsværdier og anlægsbilleder. Komplet softwaredokumentation på CD-ROM for undercentralens software.

CTS anlægget skal overvåge de respektive anlæg og skal give alarmer, såfremt der sker afvigelser fra de ønskede værdier. Anlægget skal kunne hente og videregive alarmer fra eventuelle grundvandspumper, sikringsanlæg og el-anlæg. Alarmer opdeles således i almindelige og kritiske alarmer.

Tilsluttede punkter vælges ud fra, at det skal være muligt at sikre en optimal teknisk og økonomisk drift og kontrol og overvågning af de tekniske installationer.

CTS-anlægget skal opsamle og behandle forbrugsdata i et energistyringsprogram for vand, varme og el. Anlægget skal udformes således, at der skal kunne logges på alle parametre for dokumentation overfor brugerne om komfortkravene.

Dette gælder bl.a. på rumtemperatur, CO₂-indhold, brugsvandstemperatur mv. Der skal ligeledes ske logning af data for energiforbrug (opdelt på el og varme) samt vandforbrug.

Der etableres i CTS tavlerne el bimålere for alle ventilationsanlæg, samt for udsugningsanlæg med el effekt over 500 W.

12. Trafikforhold

Der skal etableres til/frakørsel for kørende trafik til daginstitutionens område fra Toftevej og fra Ringvejen, jvf. forslag til lokalplan nr. 1033 - Børneinstitution i Hørning.

Der skal etableres parkeringsanlæg som indeholder 84 parkeringspladser i alt. Der skal etableres 80 stk. standard pladser med målene 2,5 x 5 m. Derudover skal der etableres 4 stk. handicap parkeringspladser, hvoraf de to har målene 3,5 x 5 m og de to andre har målene 4,5 x 8 m.

Både parkeringsprincippet og beplantningsprincippet fra Højboskolens og Hørning Hallens parkeringsarealer skal følges.

Parkeringsarealerne til børneinstitutionen udlægges i bånd af i alt 23,5 meters bredde mod Ringvejen og Toftevej, i princippet til fordelingen: 2 m til gangsti/fortov langs byggelinie, en træække plantet med stammecentrum 3 m fra vejskel, og derimellem en kørebane med vinkelparkering til begge sider.

Pladsen indrettes og beplantes så den fremstår indbydende.

Bemærk at der er planlagt mulighed for en fremtidig rundkørsel, der hvor Toftevej, Ringvejen og Højgårdsvej møder hinanden. Rundkørslen griber ind i området med de 23,5 m fra skel, se Appendix 2 i forslag til lokalplan 1033.

13. Rammerne for løsning af drift og vedligeholdsopgaver

I dette afsnit beskrives de overordnede rammer for løsning af drifts- og vedligeholdsopgaverne.

Der er tale om de opgaver, der følger med drift og vedligehold af daginstitutionsbbygningerne og dele af de omgivende arealer efter etablering af daginstitutionen, dvs.:

Vedligeholdelse

- Indvendig bygningsvedligehold, inklusive bygningsinstallationer og fast inventar
- Udvendig bygningsvedligehold, inklusive ledninger og anlæg i terræn
- Vedligeholdelse af vej, parkering og "fortov" hen til institutionen.

Forsyning

- Varme og el
- Vand og afledning af spildevand

13.1 Skanderborg Kommunes overordnede målsætninger for driften

Skanderborg Kommune har nedenfor beskrevet de overordnede målsætninger for drift og vedligehold samt servicearbejder.

Skanderborg Kommune har som overordnet målsætning at sikre en langsigtet løsning af drift og vedligeholdsopgaverne på daginstitutionen med fokus på rettidig omhu, udvikling samt et positivt samarbejde med OPP-leverandøren. Som et generelt punkt for alle opgaver gælder, at der givet kontraktens varighed vil være behov for en betydelig grad af fleksibilitet, således at indholdet i ydelserne løbende kan justeres og optimeres i forhold til f.eks. ny viden eller ændrede behov til gavn for begge parter.

Til grund for driftsaftalen har Skanderborg Kommune formuleret følgende målsætninger og værdier:

- En positiv forventning til samarbejdet.
- Kravene beskrives overordnet som output-krav, som grundlag for en generel ansvarsplacering for en tilfredsstillende drifts- og vedligeholdelsestilstand ved OPP-leverandøren. Output-kravene er på forskellige områder bakket op af krav om konkrete aktivitetsangivelser i OPP-leverandørernes tilbud.
- Daginstitutionen skal fremtræde indbydende og vel vedligeholdt.

- Der skal vedligeholdes forebyggende frem for at reparere. Vedligeholdet skal i videst muligt omfang sigte på at opretholde værdien af bygningerne og de tekniske installationer samt undgå, at der opstår et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb.
- Der skal afsættes midler til indvendig og udvendig vedligeholdelse til sikring af løbende vedligehold efter principperne om "rettidig omhu". Der skal etableres et drifts- og vedligeholdelsessystem, som er gennemsigtigt for parterne, som dialogværktøj for evaluering og planlægning.
- Forsyning af el, varme, vand samt håndteringen af spildevand skal fungere med høj brugertilfredshed.

Der skal etableres en løbende dialog om opgaveløsningen. OPP-leverandøren har ansvar for kontrol og for at sikre dokumentation.

13.2 Løbende udvikling af styrings- og dialoggrundlag samt samarbejde

Skanderborg Kommunes tilgang til styring og dialog i samarbejdet med OPP-leverandøren er, at der med en 30-årig tidshorisont er behov for at finde en passende balance mellem præcise krav og forventninger (som sikrer parterne et gennemsigtigt styrings- og budgetteringsgrundlag) og overordnede og relativt åbne rammer, som giver mulighed for løbende udvikling og tilpasning til ændrede muligheder.

Med afsæt i dette overordnede princip har Skanderborg Kommune lagt vægt på følgende principper.

- Kravene i nærværende Appendix tager afsæt i output-krav eller funktionskrav. Dette med den hensigt at undgå at begrænse OPP-leverandørens mulighed for at komme med kreative og innovative forslag.
- På enkelte områder er dog valgt at formulere egentlige inputkrav eller – som et alternativ – at lade OPP-leverandøren komme med et forpligtende forslag til forventet input (ressourcer, materiale, tidsforbrug, frekvenser for ydelsen osv.) til leverance af de beskrevne resultater.
- Som et resultat heraf er der lagt stor vægt på, at OPP-leverandøren fremlægger en overbevisende tilgang til opfølgning og dokumentation for opnåede resultater, jf. det følgende afsnit, som muliggør dokumentation for relevante forhold og ikke dokumentation for dokumentationens skyld.
- Der er lagt stor vægt på inddragelse af brugerne.
- Hvor der er angivet konkrete krav, skal dette respekteres.

- Skanderborg Kommune imødeser, at den teknologiske udvikling, bruger-nes behov samt generel produktmæssig innovation løbende vil muliggøre optimeringer af opgavevaretagelsen til fordel for begge parter. Der hen- vises til kontraktens vilkår for Skanderborg Kommunes ændringsret.
- Serviceydelser, der er naturlig og nødvendig del af den samlede aftale samt eventuelle biydelser, skal leveres i overensstemmelse med god praksis i branchen, uanset der ikke er fastsat en ydelsesbeskrivelse eller servicemål for de pågældende ydelser

For at sikre et godt samarbejde i driftsfasen vil begge parter arbejde på at etablere en god og tæt dialog.

13.3 Drifts- og vedligeholdelsessystemer

Skanderborg Kommune finder det afgørende for et velfungerende samarbej- de i driftsfasen, at dette er baseret på akkurate oplysninger om OPP- leverandørens opgavevaretagelse.

Ved påbegyndelse af driftsfasen skal OPP-leverandøren derfor have imple- menteret egentlige drifts- og vedligeholdelsessystemer samt rapporterings- systemer for opfølgning på den aktuelle opgaveløsning som konkretiseret nedenfor. Overordnet indebærer dette følgende:

Bygningsvedligehold (indvendig og udvendig samt vedligehold af vej, parke- ringsplads og fortov):

Der skal foreligge vedligeholdelsesplaner på bygningsdelsniveau, som be- skriver planlagt vedligehold og fornyelse, og hvori OPP-leverandøren foreta- ger tilstandsregistrering på bygningerne med henblik på vurdering i forhold til aftalt tilstand på det givne tidspunkt og i relation til aftalt tilstand ved endt driftsperiode. Dette gælder også eksterne bygninger samt de forskellige tekniske installationer.

Det påhviler leverandøren at implementere konkrete rutiner og værktøjer til håndtering af fejlmelding og færdigmelding samt forslag til løbende rappor- tering om udviklingen i kvalitets- og serviceniveauet. Herunder også regi- strering af klager og eventuelle mangler i serviceydelser, som ikke indgår direkte i fejl- og mangelsystemet nedenfor.

For alle tre typer af ydelser skal indgå en model for dialog med brugerne, som sikrer valide data om brugertilfredsheden. Der henvises til samarbejds Appendixet, hvor Skanderborg Kommunes krav og forventninger i denne henseende fremgår.

13.4 Overdragelse efter endt driftsperiode

Skanderborg Kommune ønsker, at daginstitutionen efter 30 år fortsat er i meget god stand svarende til forventet kvalitet ved den pågældende alder

baseret på løbende høj kvalitet af vedligeholdelse - og med en høj restlevetid på de væsentlige komponenter. Man forventer ikke nogen væsentlig eller synlig nedslidning af bygning og omgivelser, idet OPP-leverandøren i hele kontraktperioden skal sikre en god drifts- og vedligeholdelsestilstand, helt frem til overdragelsestidspunktet. Dette er således udgangspunktet for OPP-leverandørens varetagelse af driftsopgaven. Der henvises i øvrigt til det Appendix 5, som beskriver vilkår for overtagelse efter endt driftsperiode.

14. Krav til vedligeholdsopgaver

14.1 Indvendigt bygningsvedligehold, inklusive bygningsinstallationer

14.1.1 Kort beskrivelse af opgaven

Det indvendige bygningsvedligehold omfatter vedligehold af gulve, vægge og lofter i bygninger samt døre, vinduer mm., fast inventar og tekniske installationer.

Opgaven omfatter alle former for vedligeholdelse i forbindelse med både akut opståede skader og vedligeholdelse som følge af nedslidning / forældelse. Herunder også nødvendig fornyelse.

Vedligehold af udstyr for sikkerhed og adgangskontrol er ligeledes en del af denne opgave.

14.1.2 Målsætninger

Formålet med indvendigt bygningsvedligehold er, at daginstitutionen fremtræder æstetisk attraktiv for brugerne, samt at bygningerne holdes i forsvarlig og lovlig stand på et højt kvalitetsniveau og fungerer i dagligdagen til brugernes tilfredshed.

Det er desuden Skanderborg Kommunes målsætninger at:

- De tekniske installationer skal vedligeholdes forebyggende, således at en stabil drift sikres.
- Opgaven forventes løst med et minimalt antal gener for daginstitutionens brugere.
- Der sker en hurtig og effektiv udbedring af uforudsete skader.

Der er erfaringsmæssigt en nær sammenhæng mellem et højt vedligeholdsniveau og brugernes adfærd i forhold til at passe på bygningen. Der bør tages højde for dette i forbindelse med udførelsen af opgaven.

Der vil være behov for fleksibilitet i forhold til at prioritere mellem forskellige akut opståede opgaver i forbindelse med det indvendige vedligehold.

Det er Skanderborg Kommunes ønske, at opgaven med indvendig vedligeholdelse skal ske i en tæt dialog med daginstitutionens ledelse, for at fremme brugernes incitament til hensynsfuld adfærd.

OPP-leverandøren har i den daglige drift det fulde ansvar og frihed til opgavetilrettelæggelsen.

OPP-leverandøren har i hele kontraktperioden vedligeholdelsespligten og fornyelsespligten vedr. det faste inventar, herunder hvidevarer. Jf. kravene til hvidevarer i forbindelse med kraftinstallationer ovenfor, skal fornyelse ske i den til enhver tid bedste energimærkning i anerkendte fabrikater.

14.1.3 Kvalitets- og servicekrav

Brugerne skal udtrykke tilfredshed med standarden for indvendig vedligehold og med den dialog, der er med OPP-leverandøren om løsningen af opgaven.

Den indvendige vedligeholdelse skal foretages på en sådan måde, at større reparationer og nedbrud i videst muligt omfang forebygges.

Arbejdet skal udføres af personale med de fornødne faglige kvalifikationer og evt. krævede tilladelser samt i overensstemmelse med branchens faglige standarder.

Der skal anvendes materialer i en kvalitet og udseende, svarende til bygningerne, således at vedligeholdelsen sker med respekt for den oprindelige indretning, med mindre andet aftales.

Udførelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til daginstitutionens funktioner og øvrige drift, herunder skal der sikres oprydning og rengøring efter løsning af vedligeholdelsesopgaverne.

Særligt indgribende opgavers løsning aftales i en nærmere dialog med daginstitutionens ledelse.

Det er vigtigt, at det faste inventar er tidssvarende (og ikke løbende forældes og forringes over 30 år).

Som outbaserede kvalitetskrav for den indvendige vedligeholdelse gælder krav, som er nævnt i Betalingsmekanisme.

Tekniske installationer, grad af kritikalitet

Alle installationer skal være lovlige og intakte. Ved manglende forsyning af et område/lokale med el, vand, varme, ventilation eller manglende funktion af telefonkabler, datakabler og sanitære installationer – i et omfang der forhindrer den planlagte anvendelse, betegnes området som "ikke-tilgængeligt". Dette medfører at fejlen/manglen klassificeres som "kritisk".

Ved øvrige svigt, som medfører at ydelseskravene ikke opfyldes, men at området/rummet alligevel anvendes betegnes området som "ikke-tilgængeligt men anvendt". Dette indebærer at den tekniske fejl/mangel karakteriseres som "delvis kritisk". Se øvrige definitioner af mangler i Betalingsmekanisme.

14.2 Udvendig bygningsvedligehold

14.2.1 Kort beskrivelse af opgaven

Det udvendige vedligehold omfatter alt nødvendigt vedligehold, genopretning og evt. forbedringer på den udvendige del af bygningsmassen. Alle skure ekskl. legepladshytter hører ind under bygningen. Skurene skal således også vedligeholdes af OPP-leverandøren.

Vedligeholdelse omfatter såvel løbende som ekstraordinær vedligeholdelse, herunder også nødvendig fornyelse, og bliver i det efterfølgende, styringsmæssigt og budgetmæssigt behandlet under ét.

Opgaven tager udgangspunkt i et systematisk bygningssyn og tilstandsregistrering samt prioritering af de opgaver, der skal løses og med udgangspunkt i et egentligt drifts- og vedligeholdelsessystem.

14.2.2 Målsætninger for udvendig bygningsvedligehold

Formålet med udvendig bygningsvedligehold er at opretholde værdien af bygninger og installationer og at undgå et vedligeholdsmæssigt efterslæb.

Det er desuden Skanderborg Kommunes målsætninger at:

- Daginstitutionen fremtræder æstetisk attraktiv for brugerne og fremstår, så det oprindelige æstetiske indtryk bibeholdes
- Bygningerne holdes i forsvarlig og lovlig stand og fungerer i dagligdagen til brugernes tilfredshed.
- Opgaven forventes løst med et minimalt antal gener for daginstitutionens brugere.
- Der sker en hurtig og effektiv udbedring af uforudsete skader.

Opgaver styres ved at gennemføre bygningssyn eller tilstandsregistrering og efterfølgende budgettere og prioritere nødvendige arbejder.

Dette kræver, at OPP-leverandøren fra bygningernes ibrugtagning anvender et drifts- og vedligeholdelsessystem.

Systemet skal desuden anvendes i den løbende dialog til at skabe gennemsigtighed om prioriteringerne.

14.2.3 Kvalitets- og servicekrav

Brugerne skal udtrykke tilfredshed med standarden for udvendig vedligehold og med den dialog med OPP-leverandøren, der er om løsningen af opgaven.

Den udvendige vedligeholdelse skal foretages på en sådan måde, at større reparationer og nedbrud forebygges.

Kritiske vedligeholdsopgaver, forstået som opgaver, hvor der i tilfælde af svigt relativt hurtigt vil opstå konsekvenser for den funktion, der foregår i bygningen, eller konsekvenser i form af personskaade eller følgeskader og omkostninger, der bliver uforholdsmæssigt store, skal umiddelbart løses.

Arbejdet skal udføres af personale med de fornødne kvalifikationer og evt. krævede tilladelser samt i overensstemmelse med branchens faglige standarder.

Der skal anvendes materialer i en kvalitet og udseende, svarende til det oprindeligt anvendte, således at vedligeholdelsen sker med respekt for den oprindelige indretning, med mindre andet aftales.

Udførelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til daginstitutionens funktioner og øvrige drift, herunder skal der sikres oprydning og rengøring efter løsning af vedligeholdsopgaverne. Særligt indgribende opgavers løsning aftales i en nærmere dialog med daginstitutionens ledelse med en tilrettelæggelse således at benyttelsen af daginstitutionen generes mindst muligt,

Bygningerne skal fremstå pæne og holdes i forsvarlig og lovlig stand og der skal udføres lovpligtige serviceeftersyn på de bygningsdele, der er pålagt sådanne.

Krav til udvendige bygningsdele ses i Betalingsmekanisme.

14.3 Vedligehold af udenomsarealer

14.3.1 Kort beskrivelse af opgaven

Opgaven omfatter vedligeholdelse af den del af daginstitutionens udenomsarealer som omfatter:

- indkørsler
- vej
- parkeringspladser
- fortov hen til daginstitutionen
- belægning/fliser rundt om bygningen

Den præcise udformning og karakteren af disse arealer afhænger af det tilbud, som OPP-leverandøren har afgivet.

Vedligeholdelse skal omfatte både planlagt vedligehold og udskiftning, samt løbende og akut vedligeholdelse og reparation.

14.3.2 Målsætninger for vedligehold af udenomsarealer

Det er Skanderborg Kommunes målsætninger at:

- Daginstitutionens udenomsarealer skal vedligeholdes med en høj æstetisk standard.

- Udenomsarealerne skal til enhver tid være fuldt anvendelige for brugere i relation til deres konkrete brugsformål.
- De enkelte dele af udenomsarealerne skal fremtræde attraktive for brugere.
- OPP-leverandøren er i stand til at udvise den nødvendige fleksibilitet, så pludseligt opståede afvigelser fra de fastsatte kvalitetskrav uanset kan efterleves, således at brugere ikke oplever afvigelser fra de fastsatte krav og målsætninger.
- OPP-leverandørens indsats gennemføres på baggrund af systematiske vurderinger af behov for vedligehold og udskiftning ud over pludseligt opståede behov. OPP-leverandøren skal derfor i sit tilbud fremlægge et konkret bud på vedligeholdsplan samt en plan for udskiftning af de dele af udenomsarealerne, hvor dette er relevant.

14.3.3 Kvalitets- og servicekrav

Vedligeholdsstandarden skal overordnet sikre høj tilfredshed hos brugere.

Vedligeholdelsen af udenomsarealerne skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende lovgivningsmæssige krav. Dette gælder uanset om dette specifikt er nævnt i skemaet nedenfor.

Udførelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til daginstitutionens funktioner og øvrige drift, herunder skal der sikres oprydning og rengøring efter løsning af vedligeholdesopgaverne. OPP-leverandøren skal sikre de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med udførelse af vedligeholdelsesopgaverne.

Der henvises til Appendix med betalingsmekanisme.

15. Krav til forsyning

15.1 Forsyning med el og varme

15.1.1 Kort beskrivelse af opgaven

Opgaven består i at sikre den nødvendige forsyning af el og varme på daginstitutionen.

Det er OPP-leverandørens opgave at sikre tilstedeværelsen af de nødvendige målere i henhold til aftale med forsyningsvirksomhederne.

15.1.2 Målsætninger for opgavens løsning

Skanderborg Kommune har som målsætning, at der til enhver tid er den nødvendige el og varme på daginstitutionen i relation til daginstitutionens forskellige funktioner. De tekniske anlæg skal således fungere optimalt, og der skal undgås nedbrud.

Styringen af ventilationsanlægget skal bidrage til en høj hygiejnisk standard og en god komfort for brugerne - og i øvrigt sikre den krævede ventilation i særlige områder, som f.eks. produktionskøkken.

15.1.3 Kvalitets- og servicekrav til el- og varmeforsyning

Brugerne skal udtrykke tilfredshed med el- og varmeforsyningen, samt med ventileringen.

Forsyning med el og varme er i et vist omfang en forudsætning for daginstitutionens drift. Der skal derfor udvises stor fleksibilitet ved akutte skader og reparationsbehov, både i og udenfor daginstitutionens normale åbningstid

Endelig gælder, at alle de krav til varme, vand, ventilation, indeklima m.v. der er nævnt som designkrav videreføres som driftskrav i driftsfasen. Der henvises til Betalingsmekanisme.

15.2 Forsyning med vand samt bortskaffelse af spildevand

15.2.1 Kort beskrivelse af opgaven

OPP-leverandøren er ansvarlig for den overordnede vandforsyning til daginstitutionen samt bortskaffelse af spildevand. Skanderborg kommune betaler dog for forbrug og afgifter.

OPP-leverandøren er ansvarlig for alle rør, brønde mm. på matriklen, der udgør systemet for vandtilførsel til bygning og bortledning af spildevand væk fra bygning og matriklen til skelbrønd.

OPP-leverandøren vil være ansvarlig for den interne vandforsyning og interne bortledning af spildevand, herunder for drift af interne installationer, styring af vandtemperatur mm.

15.3 Målsætninger for opgavens løsning

De enkelte rum og installationer på daginstitutionen skal konstant være sikret den planlagte forsyning med vand. Der må ikke forekomme nedbrud i vandforsyningen. Bortskaffelse af spildevand skal ligeledes fungerer efter hensigten.

15.4 Kvalitets- og servicekrav

Vandforsyningen skal som udgangspunkt fungere uden nedbrud og med den planlagte forsyning af henholdsvis varmt og koldt vand til de forskellige rum i overensstemmelse med de enkelte rums formål.

Vandforsyningen skal være i overensstemmelse med gældende myndighedskrav.

Herunder skal OPP-leverandøren sikre de nødvendige kontrolprocedurer og i øvrigt sikre, at forsyningen med varmt vand er kontrolleret og udstyret med sådanne sikkerhedsforanstaltninger, at varmt vand ikke udgør en risiko for brugerne.

Det varme vand skal regelmæssigt (mindst en halv time hver 14. dag) hæves til en temperatur på minimum 60 grader og recirkuleres for at reducere risikoen for Legionella bakterier i det varme brugsvand.

OPP-leverandøren skal sikre, at det tilknyttede personale har de nødvendige formelle kvalifikationer.

Evt. vedligeholdelsesarbejde, som medfører afbrydelse af vandforsyningen skal så vidt muligt foretages uden for daginstitutionens almindelige åbnings-tid.

Kloaksystemet skal til en hver tid fungerer tilfredsstillende.

OPP-leverandøren opfordres til at anvende miljøvenlig teknologi.

16. Kommunal brugsret

Skanderborg Kommune forventer at have fuld brugsret til den nye daginstitution i hele aftaleperioden.

De kommunale dagsinstitutioner holder p.t. åbent i ca. 250 dage om året med en gennemsnitlig ugentlig åbningstid på ca. i 51,5 timer om ugen. Den nye daginstitution forventes som udgangspunkt at være åben i samme tidsrum.

Den nye daginstitution forventes derudover at blive brugt til en række aktiviteter uden for normal åbningstid. Disse aktiviteter forventes at omfatte forældremøder, medarbejdermøder samt evt. aktiviteter i udvalgte weekender.

Skanderborg Kommune forbeholder sig ret til at udnytte den nye daginstitution til andre aktiviteter end ovenfor nævnt samt i begrænset omfang at udvide den ugentlige åbningstid samt antal dage der årligt holdes åbent. OPP-leverandøren skal således påberegne at den nye daginstitution bruges aktivt af Skanderborg Kommune i hele aftaleperioden.

Såfremt der sker markante ændringer i den kommunale brug af den nye daginstitution (f.eks. ved etablering af en døgn- eller weekendåben institution) forventes dette afklaret i samarbejde med OPP-leverandøren gennem vurdering af den ændrede brugs betydning for de løbende omkostninger til drift og vedligehold.